

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY. POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 30 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 647.30

Podminowane waluty

Katastrofa funta pociąga za sobą coraz poważniejsze ofiary We Francji zachwiał się najpotężniejszy bank

Krach funta wywołał chaos nie tylko w życiu gospodarczym świata, ale i... w umysłach ekonomistów. Gdy jedni uważają nagłe załamanie się waluty za wielkie niebezpieczeństwo, które dotknęło państwo brytyjskie, inni traktują ten fakt, jako planowo przygotowaną operację w celu uzdrowienia gospodarstwa angielskiego. Anglja, zdeprecjonowała swoją walutę wzmogła konkurencyjność przemysłu na rynkach zagranicznych, a jeśli jednocześnie odgrodzi się od świata murem celnym, potrafi opanować chwilową derutę. Charakterystyczny fakt, iż wraz z załamaniem się funta nastąpiła gwałtowna wyżłoka akcji angielskich na giełdzie londyńskiej, świadczy jakże ożywiłene oblicze tamtejsze społeczeństwo już w najbliższej przyszłości. Deprecjacja funta może stać się szczęściem dla całego kraju. Takim paradoksem — co prawda niezupełnie nowym — obdarza nas ojczyzna Bernarda Shawa.

Ale radość w jednym zakątku świata, będzie okupiona smutkiem w innych jego częściach. Pominąwszy olbrzymie straty, jakie poniosły wszystkie narody, posiadające w swych kasach papierowe funty angielskie, nie można zamykać oczu na inne fatalne skutki.

Francja zaczyna się obawiać o swoją produkcję luksusową, Niemcy widzą ratunek w spadku marki. Wiemy jak ujemnie odbije się spadek funta na eksporcie łódzkiej konfekcji lub na wywozie naszego węgla. Takich ciosów będzie znacznie więcej, niż można się spodziewać. Kontynent ma jeszcze jeden poważny powód do drżenia o swą skórę.

U nas jak dotąd niema widomych, gwałtownych znaków wpływu katastrof zagranicznych. Ani krach finansów niemieckich, ani załamanie się waluty funtowej nie ruszyło naszego złotego. Kataklizmy, które wstrząsnęły światem nie odbiły się bezpośrednio ani na kursie naszego pieniądza, ani na giełdzie akcyjnej. Stąd rodzi się wniosek, iż posiadamy wyjątkowo zdrową strukturę ekonomiczną i solidne podstawy finansowe.

Nie chcemy bynajmniej dowodzić, że stałość złotego jest faktem niepomyślnym. Jednak nie wolno zamykać oczu i ludzić się co do pewnych zjawisk rozmyślnie czy też z powodu nieznaności rzeczy przeznaczonych.

Jeśli nie otrzymaliśmy widomych ciosów wskutek lipcowych wypadków w Niemczech, lub wczorajszych w Anglii — to dowodzi tylko, jak luźno jesteśmy związani z życiem gospodarczym świata, jak mało korzystamy z soków żywotnych, które rozdziela organizm międzynarodowy. Gdyby soki te dopływały do nas, potężny wstrząs w Berlinie czy w Londynie musiałby się odbić w sposób widomy na nas. Tak się np. stało z wyjątkowo silną pod względem finansowym Holandją lub krajami Skandynawskimi.

W Polsce wpływ kataklizmów europejskich przejawia się w zupełności innej formie; mianowicie powołał on powolne i beznadziejne zamieranie tętna naszego życia gospodarczego. Czy krach niemiecki go Danat-banku nie pozbawił wie lu potężnych placówek podstaw ka pitałowych? Czy można się ludzić, iż bankructwo wiedeńskiego Credit Anstaltu przeszło bez bólu dla wie lu wielkich firm? Czy można być pewnym, że spadek funta przejdzie bez żadnych dla nas następstw?

Jest to szkodliwa iluzja, której należy się wyzbyć. Każda z tych klęsk wyjmuję nam cegiełkę z wątku naszego organizmu gospodarczego, osłabiając go i wycieńczając coraz bardziej. Złoty trzyma się — to prawda, ale wokół niego go powstaje coraz większe trzęsawisko. Zamiast wołać, że jest źle i starać się energicznie o pomoc kredytową u naszego bogatego sprzymierzeńca, liczymy na poprawę konjunktury, na koniec kryzysu i powtarzamy wciąż w kółko, że... złoty jest mruwany

Niemcy zgłosiły swą katastrofę i zapowiedziały spadek marki natychmiast, gdy skonstatowały pierwsze rysy na swych finansach. Anglja sięgnęła po najradzykalniejszą broń, aż do rozmyślnego dewaluacji funta szterlinga wówczas jeszcze, gdy gospodarstwo jej — co wszystkim jest znane — dalekie jest od kresu swych możliwości.

U nas czeka się, aż przyjdzie mus ostateczności.

Anglja otrząsnęła się ze złotego snu.

U nas usypia się kraj hymnem na cześć złotego...

J. U.

Marka się chwieje!

Stery wpływowe domagają się inflacji

Alarm z Nowego Jorku

NOWY JORK, 26 września. (Tel. własny) — Wczoraj wieczorem na giełdzie zaznaczyła się lekka wyż-

ka kursu funta angielskiego. Początkowo kurs funta obniżył się do 3 dol. 45 centów (po przeliczeniu około 32 złote za funt.), później jednakże zaczął zwyżkować i pod wieczór osią-

gnął kurs 3 dol. 75 centów (około 34 złotych).

**BARDZO SŁABA BYŁA NATO-
MIAST MARKA NIEMIECKA.**

Przeprowadzono operację tą walutą po kursie (po przeliczeniu na złote) 2 zł. 5 gr. za 1 markę, (kurs poprzedni 2 złót 11,85 gr.)

Sto milionów franków

wynosi deficyt Banku Kredytu Narodowego

PARYŻ, 26 września. — W sferach giełdowych Paryża rozszalała się dziś rano pogłoska o katastrofalnej sytuacji w Banku Kredytu Narodowego (Banque de Credit National). Wiadomość ta wywołała wrażenie przynębiające, bowiem Bank Kredytu Narodowego był jedną z najważniejszych instytucji finansowych we Francji.

PARYŻ, 26 września. — Dzisiejsze dzienniki poranne potwierdzają wiadomość o zachwianiu się Banku Kredytu Narodowego. „Information“ zaznacza, że jeszcze w piątek minister finansów Flandin odbył konferencję z dyrektorami tego banku w obecności dyrektorów Banque de France i innych wielkich instytucji finansowych.

Omawiano sprawę przyjęcia z pomocą zachwianemu bankowi, którego pasywa przekroczyły 100 milionów franków.

Olbrzymi spadek po Aleks. hr. Skrzyńskim

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Olbrzymi spadek po ś. p. Aleksandrze hr. Skrzyńskim, który składa się z wielkich latyfundiów w Zagórzach i Libuszy oraz majątku Szczawnic, dalej pałacu na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie, mieszczącego najwspanialszy i najcenniejszy zbiór obrazów i rzeźb w Polsce, i wreszcie z wielkiego majątku w gotówce — dziedziczą dwie siostry zmarłego: hrabina Szembekowa i hrabina Sobańska.

Podczas konferencji prezes Banku Kredytu Narodowego zrzekł się godności.

Narady te przeciągnęły się do 3 godziny nad ranem, poczem Flandin udał się do premj. Laval.

Wreszcie wydano komunikat który głosi, że

utworzono specjalny fundusz gwarancyjny,

który daje temu bankowi możliwość prowadzenia normalnych operacji oraz wywiązania się ze swoich zobowiązań.

Na uwagę zasługuje szczegół, że w dniu wczorajszym Bank Kredytu Narodowego nie uskuteczniał notowań giełdowych

jakkolwiek operacje bieżące nie zostały wstrzymane. Groźny stan banku był do ostatniej chwili utrzymywany w tajemnicy.

PARYŻ, 25 września. — Zachwiany Bank Kredytu Narodowego powstał w roku 1913. Posiadał

37 oddziałów w Paryżu oraz 130 filii na prowincji i poza granicami Francji.

Bilans za rok 1930 wyniósł 5 i pół miljarda franków. Według ostatnich wiadomości, rząd francuski postanowił ratować chwiejącą się instytucję. Narazie, aż do wyjaśnienia sytuacji,

operacje Banku Kredytu Narodowego przejmują Credit Lyonnais.

Przyczyną zachwiania się Banku Kredytu Narodowego było lokowanie kapitałów na rynku angielskim.

W Banku Kredytu Narodowego składali swe oszczędności drobni kupcy, przemysłowcy i rentjerzy francuscy. Bank ten uchodził za najpewniejszą instytucję kredytową we Francji.

Brak środków rafunkowych

BERLIN, 26 września. (Pat.)

Konsekwencje, jakie wynikną ze spadku funta angielskiego dla gospodarki Niemiec, w dalszym ciągu budzą zaniepokojenie społeczeństwa niemieckiego. Z wielkiem napięciem oczekują tu rezultatów zbliżającej się wizyty francuskich mężów stanu oraz wyników wyznaczonych na niedzielę bieżącego tygodnia wyborów w Hamburgu. Dotychczas sytuacja wewnętrzna jak i zewnętrzna Niemiec jest niejasna i wprawia społeczeństwo niemieckie w stan na przężonego oczekiwania. Do zwiększenia nerwowego nastroju przyczynia się zwłaszcza obawa inflacji, której domagają się niektóre bardzo wpływe sfery gospodarcze.

Nastroj ten jest również rezultatem zwiększonej podaży na rynku papierów państwowych oraz akcji większych przedsiębiorstw niemieckich. Z powodu bezczynności giełd niemieckich można ten stan rzeczy obserwować na giełdach zagranicznych. Obniżenie się kursu niemieckich pożyczek zagranicznych jest znaczne.

W związku ze stanem papierów niemieckich na giełdach zagranicznych z wielu stron podnoszą się głosy, iż rząd niemiecki powinien przedsięwziąć stanowcze

środki, w celu powstrzymania spadku kursu niemieckich akcji zagranicą,

a odnośnie banki emisyjne powinny więcej zwracać uwagi na utrzymanie swych papierów na odpowiednim kursie.

Wszyscy jednak zdają sobie sprawę, że w obecnej chwili jest to niemożliwe.

Degradacja więźniów politycznych

Już zaledwie parę dni dzieli nas od wejścia w życie nowego regulaminu więziennego. Dokładnie: w dniu 1 października r. b. zaczynają obowiązywać zasady prawne, podane do wia domości publicznej rozporządzeniem ministra sprawiedliwości w nr. 71 „Dziennika Ustaw“.

Nie obchodzi nas w danej chwili merytoryczna ocena całości kształtu nowego regulaminu pod względem prawnym, a więc fachowym. Zajmie się tem z pewnością krytyka naukowa. Chodzi nam prosto o oświetlenie nowego regulaminu więziennego pod pewnym kątem widzenia, który jak dotychczas, wywołał stanowczo zbyt mało oddźwięku w szerokich masach społeczeństwa naszego miasta.

Otóż nowy regulamin, który ma stanowić ostatni wyraz humanitaryzmu i zdobyczy naukowych, całkowicie i definitywnie wymazuje kategorię t. zw. więźniów politycznych, odsiadujących karę nie za przestępstwa popełnione z chęci zysku, lub niskich pobudek, ale za wejście w kolizję z kodeksem karnym za czynny ideowy. Jest rzeczą niespotykaną w żadnym państwie demokratycznym świata, aby ludzie, walczący z pobudek ideowych z istniejącym ustrojem, a nawet tylko z istniejącym kursem politycznym, zostali zdegradowani do poziomu „wyklętych kryminalistów: bandytów, złodziei, mordców. Jest rzeczą niesłychaną, aby w państwie konstytucyjnie gwarantującym obywatelom wolność przekonania, prasy i zgromadzeń — w jednej chwili mieli się spotkać ideowcy z rzeźmieszkałami.

A jednak nowy regulamin więzienny sankcjonuje ten stan rzeczy. Ani jeden z 291 paragrafów rozporządzenia ministra sprawiedliwości słowem nie wspomina o więźniach politycznych. Z tego wynika, że w wolnej Rzeczypospolitej Polskiej — nie ma już przestępstw z pobudek ideowych. Istnieją tylko przestępstwa kryminalne. Nie ma już ideowców. Są sami kryminaliści i recydywiści!

Dyrektor departamentu karnego p. Michał Lorentowicz — w wywiadzie umotywował brak kategorii przestępstw politycznych w nowym regulaminie tem, że nie została jeszcze wydana ustawa, mająca określić, które przestępstwa należy uważać za polityczne. Art. 20 kod. postępowania karnego, który przewiduje wydanie takiej ustawy, jest dotychczas martwym paragrafem. Otóż takich przepisów papierowych jest u nas o wiele więcej, co jednak nie daje prawa czynnikom wykonawczym do wydania norm sprzecznych z intencją ustawodawcy.

Nie jest żadną dostateczną racją tłumaczenia p. Lorentowicza, że „czekać na tę ustawę — która może się nieprędko pojawić i wydać regulamin więzienny dopiero po usaleniu przestępstw politycznych — nie było można, gdyż wydanie regulaminu więziennego było sprawą, niecierpiącą zwłok”. Nie jest wskazany pośpiech tam, gdzie chodzi o wydanie nowych norm prawnych, mających regulować życie prawne społeczeństwa (społeczństwo, siedzące za kratami, jest także — społeczeństwem!) Wszelki pośpiech, nawet z najczystszych intencji płynący,

częstokroć jedną krzywdę — zastępuje drugą.

A taka krzywdę, bezwątpienia ciężką wyrządzono poważnemu odłamowi społeczeństwa więziennego — więźniom politycznym. Degradacja ideowców do poziomu kryminalistów za jednym zamachem przekreśla wszystkie ich dotychczasowe, nieliczne zresztą i ciężko wywalczone przywileje. W ostatnich czasach zwłaszcz poczęły się mnożyć skargi na przekroczenia administracji więziennej w stosunku do więźniów politycznych. Dotychczas czynnikami kierowniczymi, interesowanymi w tej sprawie w sejmie, tłumaczyły to samowola władz więziennych, która będzie ukarana. Dziś tego rodzaju tłumaczenie odpada. Nowy regulamin, znosząc przywileje więźniów politycznych, sankcjonuje jednakowe postępowanie ze wszystkimi więźniami, jako kryminalnymi. Więcej: nowy regulamin sankcjonuje metody, dotychczas nieoficjalnie stosowane względem więźniów politycznych. W paragrafie 11 nowego regulaminu wyraźnie czytamy: „W wypadkach jawnego nieposłuszeństwa więźniów, stawiania przez nich oporu lub wywołania zaburzeń, może być

względem opornych użyty przemoc i siła fizyczna, konieczne do przywrócenia porządku i zmuszenia ich do posłuszeństwa“.

Paragraf 208 nowego regulaminu głosi: „Zezwolenia na korzystanie z książek i czasopism

z poza więzienia udziela więźniom naczelnik więzienia... „Jeżeli treść czasopisma, lub książki jest tego rodzaju, że może wywołać zakłócenie normalnego trybu życia więziennego lub ujemnie wpłynąć na rzeczywistnienie zadań wychowawczych - poprawczych, naczelnik więzienia obowiązany jest niedopuszczyć do korzystania przez więźnia z takiego czasopisma lub książki.“

Termin „zadania wychowawczo - poprawcze“ jest bardzo elastyczny. Może on określać najrozmaitsze cele, znane tylko władzom więziennym. Więźniowie polityczni korzystali dotychczas w odróżnieniu od kryminalnych z książek i czasopism, otrzymywanych z poza więzienia. Książki te były przez ważne treści politycznej, lub fachowej, ale pod kątem widzenia światopoglądu społecznego, reprezentowanego przez więźniów politycznych. Cóż dziś przeszkodzi władzom więziennym nie dopuszczać z reguły tego rodzaju „literatury wyrotowej“ pod pretekstem, że mają one „ujemny wpływ na rzeczywistnienie zadań wychowawczo - poprawczych“?

Dyrektor Lorentowicz, chcąc złagodzić wrażenie nowego regulaminu, godzącego w więźniów politycznych, powołuje się na paragraf 227, który pozwala osobom, popełniającym jakiegokolwiek przestępstwo nia z chęci zysku lub innych niskich pobudek, korzystać w całości lub części z ulg, przewidzianych w regulaminie dla skazanych na karę twierdzy. Udzielanie jednak tych ulg zależne jest całkowicie od woli władz, a zatem od czynnika dyskrecyjnego, gdyż część druga powyższego paragrafu brzmi: „Udzielanie ulg w tym wypadku zarządza ministerstwo sprawiedliwości, któremu prokurator przedstawi w drodze służbowej odpowiedni wniosek z załączeniem opinii naczelnika więzienia“.

A zatem to, co było dotychczas przywilejem generalnym, dziś może być otrzymane jedynie w wypadku indywidualnym w drodze skomplikowanej i żmudnej procedury od naczelnika więzienia poprzez prokuratora aż do gabinetu ministerjalnego.

Degradacja więźniów politycznych przekreśla dotychczasowe wielkie tradycje demokracji polskiej. Degradacja więźniów politycznych stawia nas poza nawiasem postępu i cywilizacji. Degradacja więźniów politycznych ściągnie na nas burzę potępienia całego kulturalnego Zachodu i tego wszystkiego, co stoi na straży praw człowieka i obywatela.

Dotychczas tylko nieliczne jednostki, zaszczytnie odznaczone na polu literatury, jak Wittlin, Tuwim, Słonimski i inni, wystosowały protest przeciw nowemu systemowi traktowania więźniów politycznych. Lewica zapowiedziała odnośną interpelację w sejmie. To wyszło siko — nie wystareza. Masowo, powszechna akcja protestacyjna, jako jednolity wyraz oburzenia całej Polski, stać się winna wykładnikiem opinii społecznej w stosunku do nowego regulaminu więziennego. Na terenie Łodzi akcja ta została już podjęta w postaci adresu protestacyjnego, pod którym widnieją podpisy najbardziej szanowanych obywateli miasta. Z chwilą zamknięcia listy — zostanie ów protest przesłany czynnikom rządowym. Aby ta akcja była skuteczną — nie wystarczy protest awangardy ducha. Potrzebny jest protest całego społeczeństwa.

DŹWIĘKOWY KINOTEATR „CAPITOL”

Dziś i dni następnych!

Z cyklu najwybitniejszych arcydzieł filmowych
Świetny melodramat ANNY NICHOLS.
Reż. VICTORA FLEMINGA

Trzykrotne Wesele

(Tryumf Miłości)

W rolach głównych: Nancy Carroll, Charles Rogers, Jean Herscholt, Farrel Mc Donald

Początek w dni powszednie o godz. 4-ej
w soboty i niedziele o 12-ej.

Następny program!
Potężny epos Remarque'a
Na zachodzie bez zmian
(W całości)

Karykatura demokracji Usine głosowanie w Jugosławii

Na mocy okrzykowanej przez króla Aleksandra nowej konstytucji królestwa Jugosławii wydane zostały nowe przepisy, ustalające system wyborczy do izby niższej — skupszcziny. Kardynalną zasadą nowego prawa jest jawność głosowania, przyczem odbywać się ono będzie w ten sposób, że każdy wyborca oświadczać będzie ustnie przed przewodniczącym komisji wyborczej (mianowanemu przez władze centralne), iż oddaje swój głos na tę lub inną listę. Żadnych kartek ani głosów na piśmie składać nie wolno. Przewodniczący komisji wyborczej wyposażony zostanie w daleko idące uprawnienia. Przy służyć mu będzie prawo wzywania policji, żandarmerji i na wet oddziałów wojskowych w razie potrzeby.

W celu uniknięcia rozproszkowania stronnictw i usunięcia reprezentacji drobnych grup po-

litycznych, jugosłowiańska ordynacja wyborcza przewiduje konieczność zaopatrzenia listy kandydatów 60 podpisami wyborców zamieszkałych w każdym okręgu głosowania. A że okręgów wyborczych będzie w

Jugosławii 305, tylko takie listy dopuszczone będą do wystawienia kandydatów, które zbiorą 18.300 podpisów. Tyle odnośnie samej listy (wzgl. leda stronnictwa, stojącego na czele listy). Ale i poszczególni kandydaci muszą (a nie mogą) być wystawieni we wszystkich 305 okręgach (po jednym co najmniej na okręg) i otrzymać po- zatem po 20 podpisów z okręgu.

Dla zapewnienia przewagi w izbie najsilniejszemu stronnictwu, ordynacja jugosłowiańska postanawia, że lista, która uzyska względna większość (wystarczy nawet 1 głos przewagi), otrzyma dwie trzecie mandatów, czyli około 200; pozostałe zaś mandaty podzielone będą proporcjonalnie między wszystkie listy kandydatów, przyczem zwycięska lista i w tym stosunkowym podziale będzie brała udział.

Dr. L. Pikielny

urolog

Nawrot 8. Tel. 219-90

powrócił.

ŁÓDZ, PIOTRKOWSKA 100

Klisze 100

Wielkoformatowe kłisze 100 mm x 111 mm

Wielkoformatowe kłisze 100 mm x 111 mm

Wielkoformatowe kłisze 100 mm x 111 mm

Wielkoformatowe kłisze 100 mm x 111 mm

Wielkoformatowe kłisze 100 mm x 111 mm

Dziś powtórzenie premjery Kino dźwiękowe

Początek seansów codziennie o 4 pp., w soboty i święta o 12 w poł.

Na I-sze seanse wszystkie miejsca **po 50 gr. i 1 zł.**

Passe-partout, wejściówki i bilety ulgowe nieważne za wyjątkiem urzędowych.

UWAGA: Osobom o słabych nerwach wstępnie zaleca się

Mistrz rosyjskich reżyserów

PUDOWKIN

zrealizował w paryżu I-sze arcydzieło dźwiękowe — które jest perłą i chlubą najnowszej produkcji francuskiej 1931-32

POCZĄG SAMOBÓJCÓW

w rolach głównych: wybitne siły komedji francuskiej
George Colin, Robert Vidalin i Blanche Bernis.

Śpiewy i muzykę zastosował **Rajmond Berner.**

Aparatura modelu 1932 firmy światowej „Klangfilm“.

Zadnych posiłków

Japonja nie wyśle już do Mandżurji

TOKIO, 26, 9. (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Generalny konsul w Charbinie zawiadomil swój rząd, że wobec coraz bardziej wroglej postawy ludności chińskiej wobec japończyków, prosi o przystanie do mocy wojskowej do Charbina ce-

lem ich obrony. Rząd jednakże po porozumieniu ze sztabem generalnym nie przychylił się do tej prośby i postanowił wogóle nowych transportów wojska do Mandżurji nie wysyłać.

Burmistrz i komendant żandarmerji

ograbili i podpallili ofiary katastrofy lotniczej

BUKARESZT, 26 września. (Telegram własny „Głosu Porannego”). — Dochodzenie w sprawie katastrofy samolotowej pod Balazica, — której ofiarą padł samolot Cidna, kursujący pomiędzy Paryżem a Bukaresztem, powodując śmierć 6 osób, — wykazało, poważne poszlaki w stosunku do burmistrza i komendanta żandarmerji.

Cała przesiąknięta benzyna, co nasuwało podejrzenia jakiegoś napadu, względnie zamachu. W toku śledztwa ustalono, że ofiary zostały oblane benzyną i podpalone; w mieszkaniach podejrzanych, burmistrza i komendanta żandarmerji, znaleziono wielką część zrabowanych przedmiotów.

Zwłoki 6 ofiar były nawpół zwęglone, co nasuwało podejrzenie, że podczas wybuchu tanku z benzyną ogień spalił pasażerów. Było jednak niezrozumiałem, że podczas dogodnego lądowania nastąpiła eksplozja. Skonstatowano jednak, że ofiary katastrofy zostały ograbione, odzież ich natomiast by-

Koszmarna walka na torze kolejowym

W pobliżu hiszpańskiego miasta Chandernagor zostało przez policję dokonane odkropne odkrycie. Na torze kolejowym znaleziono zwłoki mężczyzny, przecięte na dwie części, wokoło których owinięte było martwe ciało olbrzymiego węża. Na obydwóch zaś spoczywały zwłoki straszliwie rozszarpane, tygrysa z dżungli. Zagadkę udało się niebawem rozwiązać. Były to zwłoki pewnego francuza, który podążał wzdłuż toru w kierunku stacji. Nagle został napadnięty przez tego węża, co spowodowało wale między nimi rozpaczliwą walkę. Odgłosy walki zwrabiły tygrysa który wpadł na człowieka i węża. W tym samym jednak momencie nadjechał pociąg i zmiażdżył wszy-

Turniej szachowy w Veldes

23 runda turnieju szachowego obfitowała w bardzo ciekawe momenty. Vidmar zwyciężył Colle'go a Nimcowicz Asztalosa. Zremisowa no następnie partje: Maroczy — Spielman, Flohr — Stoltz, Tartakower — Pirc i Každan — Aljechin. Nie rozegrano partji Bogoljubow — Kosticz.

W 24 rundzie przez piękne poświęcenie figur i arcyciekawą kombinację zwyciężył Aljechin Maroczego. Tartakower, który walczył z Flohrem w ładnej formie przeszedł do ataku, zdobył sobie przewagę i wygrał partję. Partje: Stoltz — Bogoljubow, Asztalos — Pirc i Vidmar — Nimcowicz zostały zremisowane, zaś Kosticz — Každan i Spielman — Colle niedokończone. Z partji, które pozostały niedokończone, rozegrano następujące: Asztalos — Colle, Flohr — Každan i Pirc — Každan z wynikiem remisowym.

Stan punktacji: Aljechin 19 i pół, Bogoljubow 13 (1), Vidmar 13 Každan 12 i pół (1), Nimcowicz 12 i pół, Spielman 12 (1), Stoltz 12 Flohr, Maroczy 11 i pół, Kosticz 11 (2), Tartakower 11, Asztalos 9 i pół, Colle 8 (1), Pirc 8.

Widmo powodzi w Krakowie

Uspakajające wieści ze Śląska

Z Krakowa donoszą: **Kulminacja spienionych wód górskich, które spływają do Wisły, oczekiwana jest tutaj z godziny na godzinę.** W miejscach niższych woda występuje już z brzegów. **Dzielnica Dąbie zalana. Jest ona zabudowana wiejskimi domkami, niedawno zresztą przydzielona do Krakowa.** Również pod wodą znajduje się tor kolejowy z Krakowa do Kocmyszowa. Część ludności w Dąbiu i Dębnikach, gdzie woda wdarła się już do suterenu, ewakuowano.

Okręt gospodarczy tonie

Torpeda angielska sieje spustoszenie w życiu handlowo-przemysłowym świata

Ciężkie czasy dla eksportu polskiego

Z Warszawy donoszą: W związku z dewaluacją funta angielskiego nastają ciężkie czasy dla wywozu produktów żywnościowych z Polski do Anglii.

Najwięcej zagrożony jest eksport bekoniów, ponieważ jest to wywóz, który wyłącznie szedł na rynki angielskie. Ceny bekoniów polskich w ciągu ubiegłego tygodnia zwiększyły się wprawdzie w Londynie, lecz zwykła cen z pewnością nie wyrówna strat, poniesionych na dewaluacji funta.

W związku z sytuacją na odbiorczym rynku angielskim w kraju dała się zauważyć w bieżącym tygodniu znaczna cen na żywą trzode.

To samo mniej więcej można powiedzieć o wywozie masła i jaj do Anglii — ewentualna zwykła cen na te produkty w Londynie będzie zapewne mniejsza od różnicy na kursie funta.

Sprawa eksportu do Anglii musi się więc stać najpilniejszą zagadką zarządu naszego instytutu eksportowego, jak i czynników rządowych.

Straty polaków i francuzów

LONDYN, 26 września. — W sferach finansowych obliczają, że sam francuski przemysł jedwabniczy w Lyonie stracił na krachu funta 120 milionów franków. Ogólna suma krótkoterminowych kredytów francuskich w Anglii oceniana jest na 100 milionów funtów, co, wobec deruty funta, spowoduje dla społeczeństwa francuskiego straty w wysokości dwóch miliardów franków.

Wkłady polskie w bankach angielskich obliczają na milion funtów, a więc straty ogólne polskich kapitalistów i przemysłowców wynoszą przeszło 10 milionów złotych.

System parytetu złoza stał się po wojnie absurdem

GENEWA, 26 września. (Tel. własny „Głosu Porannego”) — Zgromadzenie ligi narodów poclechi wszystkich państw wzięcie udziału w konferencji rozbrojeniowej w Londynie, poczem ogłoszono, że ostatnie posiedzenie zgromadzenia odbędzie się we wtorek po obiedzie. Rzecznik angielski stwierdził, że system parytetu złotego stał się po wojnie nonsensem.

Włochy podwyższają szereg pozycji taryfy celnej

RZYM, 26 września. — Kryzys angielski odbił się poważnie na sytuacji gospodarczej i finansowej Włoch. Energiczna interwencja, podjęta przez rząd a mająca na celu stwierdzenie trwałych podstaw włoskiego lera, skutecznie podtrzymała, jak głoszają dzienniki, spadek w lutym włoskiej.

Co uratowało miljaridy Wilhelma II?

W swoim czasie wiadomość, która obiegła jednocześnie całą prasę europejską, donosiła, że w bankructwie holenderskiego Rhodius Koenigs Bank zagrożone zostały miljaridy ekscesarza Wilhelma.

Otóż okazuje się, że do tego nie doszło, gdy Wilhelm mimo bardzo usilnych starań nie mógł tu kapitałów umieścić. Bank mu odmówił. Oferta 500 milionów marek (przeszło półtora miljarda złotych) została odrzucona. Dlaczego?

Przyczyna datuje się z 1913 r. Wówczas to popełnił samobójstwo Ludwik Delbrück, zaufany Wilhelmowi II, wielki finansista. Już nazajutrz zjawil się w banku wysłannik cesarza, który rozkazał natychmiast zwrócić wszystkie ułokowane tam przez niego kapitały. Jak się okazało, bank Delbrücka zagro-

Niemniej przeto deficyt budżetowy w ciągu 2 miesięcy lipca i sierpnia, osiągnął cyfrę 553 milion. lirów, co zmusiło rząd do zastosowania nowych surowych zarządzeń i powiększyło niepokój sfer gospodarczych.

RZYM, 26 września. (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Rząd włoski postanowił podwyższyć cła wwozowe. Uzyskane w ten sposób wpływy mają posłużyć do uzyskania równowagi budżetowej. Szczególnie podniesione będzie cło na węgiel, wolne natomiast od podwyżki będzie zboże i minerały.

330 milionów złotych pożyczka Austrii liga narodów

GENEWA, 26 września. (Tel. własny „Głosu Porannego”) — Rada ligi zaakceptowała orzeczenie komisji finansowej w sprawie pożyczki dla Austrii i zawiadomiła ją, że stawia jej do dyspozycji 330 milionów złotych pod warunkiem zrównowazenia budżetu i ustabilizowania stosunków wewnętrznych.

na do Krakowa. Również pod wodą znajduje się tor kolejowy z Krakowa do Kocmyszowa. Część ludności w Dąbiu i Dębnikach, gdzie woda wdarła się już do suterenu, ewakuowano.

Wisła porwała z plaży pawilony, które policja wodna zdołała wyłowić pod Wawelem, w odległości jednego klm, od miejsca porwania.

Kłeskę powodzi odczuwają już prawie w całej pełni okolice podkrakowskie. Gmina Kryspinów i Piekary są zalane. W Piekarach stoj pod wodą szkoła, w Pozowicach, w Pochodnej i Borku szlacheckim ewakuowano wiele domów. Woda podchodzi do Smolca.

Szczególnie niebezpieczne jest położenie w powiecie chrzanowskim. Do Oleśnicy wysłano z Krakowa statek z dwoma galarami, celem udzielenia pomocy ludności, która schroniła się na dachach domów.

Na linii Trzebinia — Skawce koło przystanku Woźnik stanał podwodą pociąg mieszany, wdzążający do Wadowic. Podróżni opuścili pociąg. Grozę położenia w pow. chrzanowskim powiększa okoliczność, że w polu pozostały ziemniaki niezebrane.

Komunikacja piesza i kołowa z Oświęcimiem jest w zupełności przerwana. Ludność zalanej w ciągu dziesiętny nocy wsi Gorzowej wzywa gwałtownie pomocy.

W niebezpiecznym położeniu znalazły się Wadowice. Skawa zalała miasto. Pod wodą znalazło się 90 domów w Wadowicach, 30 domów musiano pospiesznie ewakuować.

Katowicki korespondent „Głosu Porannego” telefonuje: Według wiadomości z ostatniej chwili (godz. 9 wiecz.) wody rzek, które wylały na Śląsku, opadają, i niebezpieczeństwo powodzi mija.

Edison powraca do zdrowia!

NOWY JORK, 26 września. — (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Według zdania lekarzy, czuwających przy łożu chorego Edisona, stan jego zdrowia poprawil się do tego stopnia, że wierzą oni, iż tym razem uda im się genialnego wynalazcę nie tylko utrzymać przy życiu, lecz nawet uleczyć.

Remarque się żeni

Słynny pisarz Ernest Marja Remarque zamierza ożenić się. Remarque poznał młodą żonę syna Artura Schnitzlera, reżysera Henryka Schnitzlera. Schnitzler był żonaty z berlińską tancerką i aktorką Ruth Albu. Od czasu znajomości z Remarque'em przyszło pomiędzy Ruth Albu - Schnitzler a jej mężem do nieporozumień, naskutek czego młoda para postanowiła rozstać się.

„Orientator” dla uczniów lotniczych

Wynalazek amerykańskiego Eyerleya ułatwia naukę kandydatom na lotników.

Nie rodzić dzieci!

Projekt rocznego „moratorium” porodowego

Znana propagatorka idei ograniczenia liczby narodzin w Ameryce, Małgorzata Sanger, zaproponowała na wielkim zgromadzeniu kobietom w Nowym Jorku

roczne moratorium urodzeniowe.

Według niej żadna kobieta nie urodzi dziecko w tym roku, albo dopóki stosunki gospodarcze nie będą normalne. Każde obecnie urodzone dziecko przyczynia się jeszcze bardziej do pogorszenia warunków i zagrożenia zdrowotności żyjących już dzieci. Moratorium urodzeniowe

ma obowiązywać nie tylko rodziny niezmężone, ale i bogate.

Małgorzata Sanger, która chce obecnie naśladować plan Hoovera, jest założycielką i przewodniczącą Birth Control League (Liga kontroli narodzin), a oprócz tego inicjatorką międzynarodowego kongresu

dla regulacji urodzeń, który odbył się po raz pierwszy w zeszłym roku w Zurychu. Reprezentuje ona kraj, w którym za gadanie regulacji urodzeń dojrzało do tego stopnia, że zjednoczone rady kościołów chrześcijańskich U. S. A. oficjalnie stwierdziły:

Ograniczenie urodzin jest moralną koniecznością.

„Komisja dla zagadnień małżeńskich i rodzinnych, która łączy, obok biskupów i teologów wszystkich wyznań, polityków tej miary, co Jerzy Wickersham i działaczki kobiece, jak panna dr. John Rockefeller jun., urządziła wielką ankietę. Tylko

mniejszość amerykańskiego k

ru wypowiedziała się przeciw regulacji urodzin. Ale większość została wzmocniona przez angielskich dostojników kościoła, jak londyński kanonik Inge, który w „Christian Ethics and modern Problems” stwierdził, że

konieczność wprowadzenia kontroli urodzin datuje się od wojny światowej.

Małgorzata Sanger zwróciła się z apelem do kobiet całego świata w książce, stanowiącej wstrząsający dokument i zawierającej listy od kobiet najrozmaitszych klas społecznych i od mężczyzn. Jest ona zdania, że mimo zmniejszenia się liczby urodzin, świat jest jeszcze mocno przeludniony.

Prowadzi ona nieustanne konferencje z organizacjami lekarskimi całego świata, ale dotychczas prawodawstwo światowe, za wyjątkiem tylko Rosji, odnosi się naogół nieprzychylnie do projektu regulacji urodzin.

Najwyższym dyplomata

jest baron Dörnberg, sekretarz legacji niemieckiej w Bukareszcie. Mierzy on 2 mtr. 5 ctm. wysokości.

Życie przy 60 st. mrozu

Dr. Georgi (na lewo), Piotr Freuchen (pośrodku) i dr. Sorge (na prawo), towarzysze badacza polarnego, dr. Wegenera, który tragicznie zginął wśród lodów Grenlandji, powrócili do Europy.

Dr. med. S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopęciowych elektroterapia, diatermia, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5, telef. 159-40

Przyjmuje od 8-11 i 5-9 w. w niedziele i święta od 9-1 Oddzielna poczekalnia dla Pań

Dr. med. H. Różaner

Narutowicza (Dzielnia) 9 tel. 128-98

powrócił

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopęciowych

Przyjmuje od 8-10 i 4-8.

Elektroterapia

Oddzielna poczekalnia dla Pań.

Dr. med. REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

leczenie diatermia i elektroterapi

POLUJNIOWA 28 tel. 201-93

Od 8-11 rano i od 5-8 w. W niedziele od 9-1

Śmierć czyha na przejazdach kolejowych

Pod Magdeburgiem pociąg wpadł na samochód, w którym znajdowało się 5 kobiet i 2 dzieci. 2 kobiety i dzieci poniosły śmierć na miejscu.

MICHAŁ ZOSZCZENKO

Pieniądz nie daje szczęścia

Introligator Spirydonow wygrał na loterii 5.000 rubli w złocie. Z początku robił wrażenie człowieka nienormalnego. Kiwał głową, gestykulował, prowadził monolog. „No, no, to ci dopiero... takie szczęście... jak to się stać mogło”.

Gdy się Spirydonow przyzwyczaił do swego szczęścia, zaczął liczyć, co ma kupić za wygrane pieniądze. Było tego jednak tyle, że prędko zaprzestał. Spirydonow przychodził do mnie codziennie dwa razy, jako dawny przyjaciel. Za każdym razem opowiadał mi ze szczegółami, jak otrzymał wiadomość o wygranej i co przeżył dnia tego.

— A co teraz masz zamiar robić? — zapytałem. — Jakie poczynisz zakupy?

— O, kupię rozmaite rzeczy. Przede wszystkim kupię drzewo. Następnie brak nam garnków, potrzebne mi są nowe spodnie.

Spirydonow podjął z banku masę pieniędzy i zniknął na dwa miesiące. Razu jednego spotkałem go na ulicy. Wyglądał bardzo dziwnie. Jasno

brązowe ubranie wisiało na nim jak worek, a różowy krawat szływny i szeroki łechtął go w podbródek. Ciągłe więc szarpał i ścigał krawat, który mu przeszkadzał. Widać było, że ubranie, krawat i ciasna kamizelka bardzo mu przeszkadzają. Sam zaś Spirydonow wyglądał źle, był wychudły, a twarz miał niezdrową i żółtą.

— No, co słyhać? — spytałem go.

— Tak... jakoś, — odpowiada smutnie. — Żyje się. Drzewo kupiłem naturalnie, ale pozatem jest trudno.

— Jak? —

Kiwnął na mnie palcem i za prosił mię do piwiarni.

— Tak, tak — zaczął, — ludzie mówią, że tylko bogatym jest dobrze, że ci pędzą szczęśliwy żywot. Obecnie sam jestem bogaty i co ja mam z tego? Pokłóciłem się z krewnymi moimi i mojej żony. Posprzeczaaliśmy się, pobiliśmy się. To pierwsze. Następnie zostałem wezwany przed sąd ludowy w sprawie obywatelki Rykow. Sprawa jest jeszcze w śledztwie. Pozatem: żona moja Ma-

ria Iwanowna siedzi całymi dniami na skrzyni i płacze. Da jej: złodzieje wdarli się do mego mieszkania i wyłamali drzwi. Drzwi są wprawdzie mało uszkodzone ale jest to już powód do niepokoju. A drzewo także mi spać nie daje. Kupiłem tego dużo i muszę teraz się dzieć w domu i pilnować, aby mi go nie ukradli. A mogą mi go buchnąć, gdyż ja siedzę w mieszkaniu, a drzewo mam w piwnicy.

— No, a co teraz masz zamiar zrobić?

— Właśnie, sam nie wiem, najchętniej bym się powiesił. Nieszczęście zaczęło się zaraz od pierwszego dnia, gdy otrzy małem pieniądze. Przedtem żyłem w spokoju i cizy, a obecnie mam codziennie nowe zmartwienia. Gdy przyszedłem do domu z pieniędzmi natychmiast spostrzegłem, że coś jest nie w porządku. Krewni weszli w moim mieszkaniu. Przedtem nikt z nich nie przychodził. Gratulowali mi... Każdemu z nich dałem dwa ruble, naturalnie dla żartu. Ale najgorszy z nich, mój szwagier Misza, odezwał się ordynarnie:

— Wstydz się, po dwa ruble nam dajesz, teraz, gdy masz tyle pieniędzy.

Naturalnie, pobiliśmy się.

Trudno nawet było ustalić kogo bił. Podczas bójki zdjął mi mój szwagierek Misza, palto z haku i zniknął. Obecnie gniewam się z krewnymi i obywatami bez nich.

Ze wszystkiego, co mi było potrzebne, porobiłem zakupy na dwa lata, a więc: naczynia, żywność, odzież. Ale jeszcze mi pozostało pieniędzy. Co z tem zrobić? Widzę jak żona moja od rana do wieczora haruje w gospodarstwie. Nie, tak być nie powinno. Mimo, że jest kobietą, należą się jej te same prawa, przyjmę jej służbę, aby nie stała w kuchni. Tak też zrobiłem. Obecnie dziewczyna gotuje. A moja żona siedzi na skrzyni i płacze. Przedtem przy pracy była zawsze wesoła. Z braku zajęcia myśli ciągle o głupstwach. Przypomina sobie każde nieszczęście. Jak umarł jej ojciec i jak wyszła zamaż za mnie! Jednym słowem, lenistwo to rzecz najgorsza. Trzeba to zmienić. Dałem jej więc pieniędzy, aby poszła do teatru, albo do klubu. Poszedłbym także chętnie, ale muszę przecież siedzieć w domu i pilnować drzewa. Plakała jeszcze trochę i poszła do klubu na loteryjkę. Od tej pory płacze w dzień, a gra w noc. Ja pilnuję domu, a dziewczyna gotuje.

Pewnego dnia przychodzi ko misarz i woła:

— Ty, psie podły, wyzyskujesz pewnie młodą pracownicę? Dlaczego jest jeszcze niezameldowana? Pociągnę cię do odpowiedzialności.

Spirydonow machnął ręką

— Źle, powiadam.

— Źle, — odpowiedział żywo. — A i teraz siedzę z tobą przy szklance piwa i nie mam spokojnej chwili. Myślę ciągle o drzewie, które mogą ukraść, albo że się złodzieje dostaną do mieszkania i zabrają mi mój nowiuteńki samowar. Nie mam ochoty tutaj pozostać, ani też iść do domu. Bo co mi w domu czeka? Moja żona pewnie płacze, a dziewczyna pewnie też płacze, bo się boi sądu. Zaś mój szwagierek Misza biega wkoło mego domu i czyha na chwilę, aby mi mieszkanie wyprzątnąć. Ach gdybym był pięćdziesiąt lat starszy!

Spirydonow zapłacił za piwo i uścisnął mi rękę. Nagle wrócił:

— A nowe ciągnięcie kiedy się właściwie odbędzie? Chciałbym wygrać jeszcze z kilka tysięcy rubli! Dla okrągłości.

Kiwnął głową, pociągnął krawat i poszedł.

Zamiast felietonu

Pieśniarze podwórka

Tak, czasy są złe, czasy są bardzo złe — słyszymy wszędzie na ulicach i w domach. Żyjemy w złych czasach: tysi, elegancy pannie kiwają głowami przy szklaneczce czarnej w kawiarni. Z tego też powodu pan Zdzisław nie sprawi sobie nowego garnituru, panna Ziżi nie otrzyma przyznanego przez Kazika pianina, a jej mamam nie zwiedzi w tym roku Ostendy... Tak, czasy są złe.

Lecz opuśćmy eleganckie salony i kawiarnie. Oto jesteśmy w śródmieściu. Przed nami rozciąga się typowy obrazek: Podwórko wielkiego miasta, zamknięte oficynami z czterech stron robi wrażenie klatki. Wady rynsztoków pod ścianami mienia się barwami tęczy, a czarny śmietnik widnieje pośród ku. Z okien leżących naprzeciwko wyglądają głowy kum. Toczą one jak zwykle, długie, ciągnące się w nieskończoność rozmowy. Lecz oto piskliwy głos gospoisi z drugiego piętra zgłuszony zostaje przez ciągłym, wysokim tonem, płynącym z dołu. U brzegu rynsztoka stoi mała, skulona postać. Znamy także osóbkę z uśmiechniętymi buziąmi, cieszącą się z swego dziecięctwa. Lecz z postaci tego dziecka bije tylko strach i nędra — a obok stoją dwie podobne: są to widać trzy siostry.

Twarze gospoisi, wycierających ciekawie, zniknęły: gwar ich umilkł. Tam, w dole, dziecko wyśpiewuje słabym głosikiem stare pieśni, dawno już zapomniane. Lecz rezultaty są nikłe. Nagle niespodzianie mała śpiewaczka wtula twarzyczkę w zimne mury kamienia i wybuch cichem, długo tłumionym łkaniem. Nie mogą jej utulić ani pieszczoty starszej siostry, ani kromka białego chleba z serem, ofiarowane przez litościwą służącą. Dwie przytulone do siebie dziewczynki opuszczają podwórko. Najmłodsza drepce za nimi, choćwie żując czerstwą kromkę.

Wejdzmy teraz do sąsiedniego domu. I tutaj brzmi melodia. Cóż wiek w łachmanach śpiewa: gorzką ironią brzmią pieśni o gorącej miłości w ustach śpiewaka ulicznego, który myśli tylko o chlebie! Śpiewa chorym, trzęsącym się głosem, łaknącym przecież tylko chleba!

Lecz kryzys zatacza coraz szersze kręgi: widzimy teraz nie tylko pojedyncze jednostki, ale całe grupy w tym stanie. I — oczywiście — przeważają mężczyźni: kobieta znajdzie chleb w inny sposób. Widzimy zdrowych, schludnie ubranych ludzi, którzy wędrują z podwórza na podwórza z pieśnią, na ustach, jakby na urągawisko sile swej, młodości i zdrowiu. Płyną zbiorowo śpiewane pieśni przy wórze gitary i skrzypiec, pieśni modnego chóru Dana i inne kuplety. Pieśni o miłosnych szepciach i czułych westchnieniach...

Dziwne zaiste, że zawodowi kuglarze, katarzyniarze i żebracy znikli w cieniu nędznych postaci, wysuwających się z peryferji. Ci ludzie bez pracy, ta tężyzna dotąd fizyczna a teraz marnująca się energja i siła, to groźne signum temporis naszych dni. Hanna.

ZACIĄG DO STRZELCA

W związku z rozpoczynającym się nowym rokiem pracy przysposobienia wojskowego zarząd i komenda związku strzeleckiego miasta Łodzi organizuje w czasie do 10 października zaciąg do szeregów strzeleckich.

Wpisy ochotników i ochotniczek przyjmuje biuro zarządu Z. S. ul. Piotrkowska 64 (w podwórzu) codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 6 — 8 wiecz.

Sensacyjne wnioski włókniarzy

Domagają się kar pieniężnych na robotników za łamanie ustawodawstwa socjalnego, a specjalnie za pracę ponad 8 godzin

Doniosła konferencja w inspektoracie pracy

„Głos Poranny“ pisał już w swoim czasie o instrukcjach i zaleceniach, jakie otrzymała łódzka okręgowa inspekcja pracy od ministerstwa pracy w przedmiocie zwalczania bezrobocia na terenie naszego miasta. W tym celu zwołana została na dzień wczorajszy wielka konferencja wszystkich związków łódzkich w inspekcji pracy.

Na wstępie obrad inspektor Wojtkiewicz zobrazował zebranym przedstawicielom związków robotniczych plan rządowej akcji zwalczania bezrobocia. Wskazał on na trudności, jakie się wylaniają i na niebezpieczeństwa, kryjące się w nich dla klasy robotniczej. Skrupulatne kontrole w fabrykach nie dają pożądanym wyników, gdyż często sami robotnicy utrudniają znacznie pracę inspekcji przez ukrywanie się podczas lustracji fabryki. Jeżeli stan ten potrwa tak dalej — przemysłowcy w dalszym ciągu bezkarnie łamać będą ustawodawstwo socjalne. Robotnicy w swym własnym interesie powinni zgłaszać nazwy firm, które doma-

gają się pracy dłuższej, niż w ciągu 8 godzin dziennie. Tylko wówczas akcja rządu i inspekcji będzie skuteczna. Kończąc,

WŁAŚCICIELKA
MAGAZYNU SUKIEN
ANNA OCHRYSKA
PRZEJAZD 30. TEL. 180-93

Powróciła z Paryża
I POLECA
NAJNOWSZE MODELE.

inspektor pracy zwrócił się z apelem do związków robotniczych, aby rozpoczęły we własnym zakresie akcję uświadamiającą robotników o konieczności przeciwdziałania niebezpiecznemu zjawisku zatrudnienia ich ponad 8 godzin. Po insp. Wojtkiewicz przemawiał inspektor Rutkowski, a następnie wywiązała się długa dyskusja nad omawianą wyżej sprawą.

W dyskusji tej zabrali głos przedstawiciele okręgowej komisji związków zawodowych, „Pracy“, kartelu Z. Z. P. i innych związków, wyrażając gotowość współpracy z inspekcją.

Na specjalną uwagę zasługuje przemówienie przedstawiciela związków klasowych, który przybył na konferencję z gotowymi wnioskami. Wnioski te uzyskały aprobatę zebranych i inspekcji pracy.

W pierwszym rządzie reprezentant klasowców podkreślił, że współpraca robotników z inspekcją nie powinna ograniczać się do zwalczania wypadków łamania ustawy o czasie pracy, ale powinna objąć pieczę nad przestrzeganiem całego ustawo-

dawstwa socjalnego. Ale, aby to umożliwić należałoby rozszerzyć wodowych. Dlatego też mówca przedłożył następujące wnioski:

Inspekcja pracy podejmie starania, aby ułatwić przedstawicielom związków wstęp do fabryk i umożliwić delegatom od bywania zebrań z robotnikami na terenie zakładów przemysłowych. Chodzi tu przede wszystkim o umożliwienie utrzymania kontaktu z masami pracującymi.

Drugi wniosek proponuje wniesienie do Sejmu ustawy o umowach zbiorowych. Ustawowo nałożony obowiązek honorowania umów zbiorowych zapobiegnie częstym zatargom w fabrykach, gdyż zarówno umowy i cenniki obowiązujące będą wszystkich bez wyjątku przemysłowców, bez względu na to, czy podpisali oni umowę zbiorową, czy też nie. W ten sposób nie będziemy dalej świadkami łamania ustawy o czasie pracy i płace nie będą obniżane przez przemysłowców. — Trzeci wniosek przedkłada stosowanie bezwzględnego aresztu w stosunku do przemysłowców za nieprzestrzeganie 8 godzinnego dnia roboczego. Obecnie karani są za to przekroczenie nie tylko przemysłowcy, ale odpowiedzialni kierownicy fabryk. Wniosek proponuje karanie tylko przemysłowców aresztem i to karani wysokimi.

Następnie przedstawiciele związków wysunęli postulat znowelizowania ustawy o najmie pracy, w ten sposób, aby zalegalizować instytucje delegatów fabrycznych i uregulować ich działalność. Obecnie bowiem delegaci wydalani są często z fabryk za działalność organizacyjną.

Dalej przedstawiciele robotniczy zażądali wprowadzenia w życie ustawowo przewidzianej instytucji asystentów przy inspekcji pracy. Ustawa o inspekcji pracy mówi wyraźnie, że inspektor może powołać z pośród związków zawodowych asystentów, którzy pełnić mogą zastępczo funkcje inspektorów pracy w zakresie lustrowania fabryk, a nawet sporządzania protokołów za łamanie ustaw socjalnych. Otóż związki zawodowe w Łodzi chciałyby, aby postulat ten jaknajszybciej zrealizowano.

W końcu delegat klasowego związku zaproponował również karanie robotników grzywną, lub aresztem

za dobrowolne pracowanie ponad 8 godzin dziennie, a przede wszystkim tych, którzy z taką inicjatywą występują do swych pracodawców. Po dyskusji obiegowej inspektor pracy oświadczył, że podziela wysunięte przez zebranych wnioski i przedłoży je swej władzy przełożonej do rozpatrzenia.

Na tem konferencję zamknięto. —

Niezwłocznie po konferencji inspektor Wojtkiewicz udał się do województwa, gdzie odbył dłuższą konferencję z wojewodą Jaszczoltem, przedstawiając mu przebieg narad ze związkami za wodowami i postulaty przez nie wysunięte.

Wojewoda Jaszczolt obiecał wynik konferencji przedstawić w Warszawie władzom centralnym. Wyjazd p. wojewody do stolicy nastąpi jutro rano. (G)

27 pytań zawiera formularz powszechnego spisu ludności

W głównym urzędzie statystycznym opracowane już zostały typy formularzy do powszechnego spisu ludności. Formularz zasadniczy, dotyczący właściwego spisu ludności obejmuje cztery strony, które zawierają rubryki do wypełnienia, oraz obszerna wskazówki i wyjaśnienia, w jaki sposób rubryki te należy wypełniać.

Na każdym formularzu wyszczególnione będą dane, dotyczące jednego mieszkania, następuje zasadnicza rubryka: spis wszystkich osób zwykle zamieszkałych w danym mieszkaniu, oraz przebywających w niem czasowo. Rubryka ta obejmuje 27 punktów, dotyczących wszelkich danych personalnych lokatorów.

Formularz ten wypełniony będzie, zgodnie z treścią rozporządzenia rady ministrów, przez komisarzy spisowych, na podstawie bezpośrednio otrzymanych od ludności informacji. W tych jednak wypadkach, kiedy poziom umysłowy podlegających spisowi gwarantować będzie dokładne wypełnienie przez nich rubryk, komisarze będą mogli pozostawić im

arkusz spisowy do własnoręcznego wypełnienia w przededniu spisu, następnie zaś obowiązaki.

WŁAŚCICIELKA PRACOWNI SUKIEN I OKRYC DAMSКИХ
E. ZABŁOCKA
POWRÓCIŁA Z PARYŻA
PIOTRKOWSKA 120 TEL. 152-64
Przyjmuje od poniedziałku 28 b. m.

Zatarg w kasie chorych zlikwidowany po przedłużeniu kontraktów lekarskich

Dowiadujemy się, że pertraktacje lekarzy kasowych z władzami kasy chorych w sprawie zawarcia umowy zbiorowej są na dobrej drodze, tak, że zatarg, powstały na tem tle zostanie wkrótce zlikwidowany.

Od kilku dni, wspólne narady odbywają się codziennie tak, że zawarcie umowy lokalnej niebawem będzie faktem dokonanym.

W rokowaniach biorą udział komisarz kasy chorych p. Lopuszański, oraz prezydjum związku lekarzy.

Na jednej z poprzednich konferencji, władze kasy chorych zakomunikowały, że postanowiły, wobec wygaśnięcia starej umowy w dniu 1 października, przedłużyć prowizorycznie lektorem kontrakty o 1 miesiąc. (G)

Żyrandole
oraz wszelkiego rodzaju lampy mieszkaniowe i biurowe

Sklep Elektrowni Piotrkowska 115. Tel. 134-42.

Sprzedaż wszelkich aparatów elektrycznych i radiowych zelektryfikowanych.

Wszelkie pokazy nie obowiązują do kupna.

JEDWABNA MANUFAKTURA

A. RABINOWICZ

UL. PIOTRKOWSKA Nr. 10

oraz w wielkim wyborze materiały jedwabne i wełniane **najprzedniejszej jakości.**

Poleca modne

Brajtszwance

na **PALTA** i **KOSTJUMY**
w kolorze **czarnym** i **brązowym**

TELEF. 218-84

Dźwiękowy
Kino-Teatr

Dziś i dni następnych!

Wielkie arcydzieło dźwiękowe francuskiej produkcji,
realizacji M. L'Herbiera

„Noce Kaukaskie”

Pelen upojnych melodji i nastrojowego sentymentu
dramat z życia emigracji rosyjskiej.

W rolach głównych gwiazdy ekranów francuskich:
**Natalja Lisienko, Gina Manes,
Jacques Catelain, Jan Toulout.**

Poraz pierwszy na dźwiękowym ekranie:
**Cygańskie romanse, tańce gruzińskie,
leżginka, dżigitówka!**

Początek seansów o godz. 4 po poł., w sobotę i
niedzielę o godz. 12-iej w poł.

Nienotowany

w dziejach kinematografii łódzkiej

sukces

wyświetlanego obecnie
w kinie „Casino” filmu
p. t. „David Golder”

obowiązuje!

Następnym
filmem

**T. S. „Casino”
otwiera se-
zon zimowy;
wystarczy
więc zapamiętać**

3 słowa

**Król
Bulwarów
Casino**

4 zalety:

1.

Nieźródlny reżyser

E. A. DUPONT

2.

Francuski JANNINGS

HARRY BAUR

3.

Tytuł filmu brzmi:

„Spóźniony Romans”
(„Zatracony przyładek”)

4.

Wkrótce
kinoteatr **„Luna”**
9057-2

Dr. med.
J. Kahane
choroby wewnętrzne spec. serca
powrócił
Radwańska 4, tel. 187-27.
Przyjmuje od 5 do 7 w.

Dr. med.
A. ASKENAZY
ZAWADZKA 30 (Gdańska 26)
telef. 83-20
POWRÓCIŁ.

Poszukiwana Sekretarka osobista

Wymagane: Miła powierzchowność, znajomość języka francuskiego i hiszpańskiego (dialekt bretoński, względnie baskijski)

Oferty sub. „Wkrótce” do **Ajencji Prasowej**

S. FUCHSA

Na dogodnych warunkach!

WIELKI WYBÓR

Wózków
dzieciennych

Łóżek
metalowych

Materaców
sprężynowych
„PATENT”

Wyżymaczek
amerykańskich

Nabyć można
w **FABRYCZNYM**

SKŁADZIE

„DOBROPOL”

ŁÓDŹ
Piotrkowska 73

w podwórzu,
TEL. 153-61.

Zawiadomienie.

Pracownia kostjumów, palt i futer, poleca Szanownej
Kl. na sezon bieżący, najnowsze modele francuskie, an-
gielskie i kuśnierskie.

Z poważaniem

A. BEKER

Łódź, Al. Kościuszki 27, tel. 151-78.

CZYSTY ZAROBEK!

osiąga ten, który zakupuje wszelkie materiały damskie
i męskie, na ubrania i palt: Bielskie, Tomaszowskie
i Leonarda, znane ze swej dobroci w firmie

B. J. MAROKO

Nowomiejska 8, telef. 152-77

w podwórzu, I piętro.

HURT.

DETAL.

SOLIDNA OBSŁUGA.

8 Nowomiejska 8

Dźwiękowy kino-teatr

Apollo

Nasze następne programy:

- 1) **Śpiewak Jazzbandu**
z fenomenalnym
Al Jolsonem
- 2) **Indyjski Grobowiec**
całość razem.
- 3) Podwójny program:
Szpieg z Havanny
i **Postrach Arysony**
- 4) Podwójny program:

Arab

z **Ramonem Navarro**

i **Angelita**

z **Renee Adoree** i inni

10-ciu z Pawiaka

Bohater uprowadzenia 10-ciu z Pawiaka—
płk. Jur-Gorzechowski nadesłał list do wytwórni
„Muza” następującej treści:

„Piękny film, po mistrzowsku wy-
reżyserowany przez p. Ordyńskiego
i prześlicznie ilustrowany muzycz-
nie przez Dana.

Wdzięczny jestem serdecznie
za niego wszystkim wykonawcom”

Jur-Gorzechowski

Dnia 19.IX. 1931 r.

Dr. med. **G. Gersztain** Spec. chor. oczu
powrócił
Traugutta 12, tel. 175-10
przyjmuje od 11-1 i od 4-7
wiecz

Dr. med. **ST. PRAPORT**
GINEKOLOG—UROLOG
CHOROBY KOBIECE
i DRÓG MOCZOWYCH
Gdańska 77a, tel. 208-95.
Przyjmuje od 6-8 w.

Bar „Ala Aschinger”

30 Piotrkowska 30, tel. 205-91
OBIADY po zł. 1.75
KOLACJE mięne po zł. 1.50.
 zawiadania Sz. bywańców, że na sezon bieżący zaangażował pierwszorzędną siły fachowe i wydaje Kuchnia wykwinna. Obsługa pierwszorzędna. Wysyłka Codziennie świeże skwarki.

my na każde żądanie telefoniczne wszelkie zamówienia na kanapki w każdej ilości. UWAGA: Codziennie świeże skwarki.

Na sezon zimowy!

Nasz magazyn zaopatrzony jest w wielki wybór paltd dla chłopców i dziewczynek w najnowszych fasonach jak również mundurki i szynele dla chłopców.

Ceny przystępne!!

B. Jakubowicz
 Łódź, ul. Pomorska 5.

„HYGIENA”

Łódź, Andrzeja 1.
 Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres czyszczenia szymb, freterowania, cyklinowania i drutowania posedek. Sprzątanie biur i mieszkań, oraz czyszczenie okien fabrycznych w budynkach płetwowych i parterowych (t. zw. Saełowych)
 Tel. 105-47 (przyw.)

Zadzwoń **105-22**
 Pogotowie Zduńskie przy Zakł. Ceram. „ZNICZ”
 Naprawa i ustawianie pieców i kuchen. Szybko, tanio, solidnie.

Na jesień!
 Refomy, halezki, zakiecki szkolne, pulowery, swetry oraz wszelkiego rodzaju wyroby dziane i trykotowe na miarę i gotowe poleca Wytwórnia wyrobów dzianych Piotrkowska 71 w podw. parter, na prawo. Przyjmuje się wszelkie przeróbki oraz reperacje wyrobów dzianych i trykotowych.

Wózki.
 Łózka Metalowe,
Materace
 i t. p.
 najtańszej, najdogodniejszej i najodpowiedniejszej kupuje się w firmie 5920-14
„WALFISZ”
 Narutowicza 36.

Meble

Sypialnie, stołówki i pojedyncze meble najnowsze modele do nabycia u l. BORNSTEINA, ul. Piotrkowska Nr. 115. Ceny niższe. — Warunki dogodne.

Powrócił
Karol Trinkhaus
 dypl. naucz. tańca
 przyjmuje zapisy w szkole tańca ul. Andrzeja 17, tel. 207-91 w godz. od 12—3 i od 7—10 wiecz

Dr. med.
H. Hammer
 akuszer ginekolog
 Piłsudskiego 38, tel. 128-39
 przyjmuje od 3-ej do 5-ej popoł.

FUTRA w wielkim wyborze w surowym i gotowym stanie
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH
 i na dogodnych warunkach polecają
BELA F. i J. PIETRUSZKA
 2 Zielona 2. — Tel. 142-38.

Pracownia **G. SEIDEMAN** Al. Kościuszki 3, tel. 130-14.
 Okryć Damskich
 przyjmuje roboty wszelkiego rodzaju wg najnowszych zagranicznych modeli oraz kuśnierską robotę **PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.**

Na sezon obecny po cenach bardzo niskich poleca w wielkim wyborze robotki, wazywanki, tornistry, puszdki do śniadań, gry towarzyskie oraz mnóstwo najrozmaitszych zabawek, które stosowane są do każdego wieku dziecka. UWAGA: Szkoły freblowskie otrzymują specjalny rabat.
„Raj dziecięcy” Narutowicza 34, Telef. 192-55.
 Uwaga: Na miejscu wzorowa klinika lalek

krzywice, gruzlice,
 Wycienczenie
 Leczy witaminowo
 wapniowo
Bio-calcol
 Klawe

PO POWROTCIE Z ZAGRANICY
 z najnowszymi modelami futer i okryć damskich polecam się nadal Szan. Klienteli.
 Wszelkie zamówienia z materiałów własnych lub powierzonych wykonuję punktualnie solidnie i na dogodnych warunkach.
M. Rozenberg, Łódź
 Cegielniana 4, (dawn. 36) tel. 163 97.

Dr. med.
Jerzy Sudya
 Choroby kobiece i akuszerja
 Zielona 30, tel. 115-27
 przyjmuje od 5—7

Dr. med.
HELLER
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 UL. NAWROT 2
 TELEFON 179-89
 Przyjmuje do 10 r. i od 4—6 wiecz w niedziele od 11—2 po południu Dla pań spec. od godz. 4—5 pp.

Dr. med.
L. NITECKI
 otworzył ordynację
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32 tel. 213-18
 przyjmuje od 8—10 r. i od 4—8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia. 574

PORADNIA WENEROLOGICZNA
 Lekarzy-specjalistów
 Zawadzka 1
 TEL. 205-88
 czynna od 8 rano do 8 wiecz.
 11—12) przyjmuje
 2—3) kobieta—lekarz
 w niedziele i święta od 9—2 pp,
 leczenie chorób wenerycznych i skórnych
PORADA 3 ZŁ.

Światło zgasło, motor stanął? dzwonić **170-17**
„Pogotowie Elektryczne”
 dyskursy przez całą dobę, w w niedziele i święta.
?? Naprawa natychmiastowa ??

Dr. med.
W. Łagunowski
 Piotrkowska 70 (róg Traugutta) tel. 181-88
powrócił
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem: promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
 Przyjmuje od 8.50 do 10.50 rano, od 1-ej do 2.50 pp., od 6 do 8.50 wiecz w niedziele i święta od 10 do 1-ej Dla pań oddzielna poczekalnia.

Zakład Lecznico-Wychowawczy dla dzieci nerwowych i cołniejętych w rozwoju
 Dr. Med. W. SPEKTOROWEJ Piotrkowska 224, tel. 188-03.
 Psychoterapia. — Gimnastyka lecznicza. Nauka podług najnowszych systemów.
 Porada leczniczo-wychowawcza od 12—2.

Lekarz - dentysta
SZACKA - GOLDENBERG
 powróciła
 Cegielniana 18, tel. 173-97. przyjmuje od 3—7.

Lekarz-dentysta
JAKÓB ROTENBERG
powrócił
 Al. Kościuszki 22 (Piotrkowska 79, II brama) tel. 164-24.

Okullista
Dr. R. Sokołowski
 Sienkiewicza 61. Tel. 109-54
 przyjmuje od 4—6,

Dr. med.
Z. DATYNER
UROLOG
 Piramowicza 2 tel. 148-95
 Choroby nerok, pęcherza i dróg moczowych
 Godz. przyjęć od 9—10 i 6—8 w.

Dr. med. I. Bette
 chor. wewnętrzne i dzieci powrócił
 Piotrkowska 6, tel. 144-95.
 Przyjmuje od 8—11 i od 4—6 po poł.

Lek. dent.
P. Reiterowska
 Ewangelicka 1, tel. 166-90
 Przyjmuje od 4—6 pp.

Homeopata
Dr. MICHAŁ GELLER
 przeprowadził się
 na ul. Kopernika **49** tel. 245-50
 przyjmuje we wszystkich chorobach od 9—1 i od 4—7

Dr. med.
M. Wajnberg
 choroby nerwowe powrócił
 Żeromskiego 25, tel. 172-20
 Przyjmuje od 5—7 popoł.

Dr. med. **MARKOWICZOWA**
powróciła
 Chor. skórne i weneryczne
 Zawadzka 14, tel. 166-35
 Przyjmuje od 9—11 r. i 3—8 w.

Dr. med.
Sadokierski
Stomatolog-chirurg
 choroby zębów, szoskak, dalszał, podniebienia, języka i t. d.
regulacja zębów
 Rentgen elektroterapia
 Ordynuje 3—7 7027
PIOTRKOWSKA 184 Tel. 114-20

Dr. Z. Pinczewska
 Położnictwo, choroby kobiece
 GDANSKA 57, I piętro, telefon 108-01
 Przyjmuje od 4-ej do 6-ej.

Dr. med.
H. GUTSZTADT
 akuszer-ginekolog
powrócił
 Zachodnia 63 (Śródmiejska 14) tel. 129-82
 przyjmuje od 9—10 i od 5—7 w.

Dr. med. A. Gotlib
Akuszer-Ginekolog powrócił
 Piotrkowska 26, tel. 177-50
 przyjmuje od 4—7 po poł.

Wł. Salonu Kosmetycznego
Jacqueline
 adwokata R. SZWAJCER wróciła z Paryża
 tel. 139-04 — Narutowicza 24.

PULOWERY,
 sweatry, czapki i torebki ręcznej roboty wykonywaną z własnych i powierzonych materiałów.
Al. I-go Maja 11
 front, parter m. 1.

Uwaga!
MAJSTER MALARSKI L. Welniarz
 ul. Narutowicza 10
 przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres malarstwa podług najnowszych wzorów zagranicznych.
 —Ceny obniżone do 40 proc.—
 Wykonanie solidne.

Do akt. Nr. 1299/1931 r.
Ogłoszenie
 Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi Józef Tomaszewski zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej 36, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że 9 października 1931 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczuńskiej 74 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należącej do Stefana i Anny Marji Angerstein i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1080.—
 Łódź, 24.9.31
 Komornik J. Tomaszewski

Do akt. Nr. 469/31
Ogłoszenie.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Zygmunt Gendaszewski, zamieszkały w Brzezinach, na zasadzie art. 1080 UPC, ogłasza, że dnia 14 października 1931 r. od g. 10 r. w Jeżowie gm. Popień odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należącej do Luzera Herszenberga i składających się z mebli i towarów oszacowanych na sumę zł. 780.—
 Brzeziny, 25/9.31.
 Komornik Z. Gendaszewski

KUPCY
 którzy polecają swoje towary
W „GŁOSIE PORANNYM”
 nie znają zmniejszenia obrotów

SKŁAD SUKNA I KORTÓW

B-cia A. i R. MILGROM

Tel. 225-95 **Piotrkowska 36**, I p. front. Tel. 225-95

zawiadamiają Sz. Kliżentelę, iż **nadeszły na sezon jesienny i zimowy najnowsze materiały męskie oraz na palta damskie fabryk Bielskich, Tomaszowskich i Loonhard'a.**

Ceny fabryczne, HURT i DETAL. Ceny fabryczne.

P. T. Materiały u nas zakupione gwarantowane są w gatunku i kolorze.

B. RUSSKA

długoletnia nauczycielka

Udziela lekcji buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji.

Udziela również lekcji pisania na maszynach różnych najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografji.

Łódź, ul. Killińskiego (Widzewska) 89 m. 8 (obok poczty) 1503

Wypożyczalnia Książek „Renaissance“

PRZY ULICY 60 PIOTRKOWSKIEJ 60

Ostatnie nowości w 3-ech językach po 10 egzemplarzy.

Lektura Szkolna. Dział dla młodzieży.

Oplata miesięczna **zł. 1.50** bez zastawu. Każdy czytelnik otrzymuje żadaną książkę. Na składzie 5000 nowości.

CHORZY

Żadajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych **ZIOŁ LECZNICZYCH OSKARA WOJNOWSKIEGO** przeciwko:

ci-rpieniom przewodu pokarmowego	„IROTAN“
wymiotom i atonji kiszki	„GARA“
chorobom płuc i blednicy	„ELMIZAN“
reumatyzmowi, artretyzmowi, podagrze i ischiasowi	„ART ROLIN“
chorobom nerek i pęcherza	„UROTAN“
niedomaganiom skrofulicznym	„TIZAN“
chorobom nerwowym i epilepsji	„EPILOBIN“
chorobom narządów trawienia i wątroby	„CHOHAL“
oraz kąpiele siarkowo-roślinne	„SULFOBAL“

Na żądanie broszurę o zioło-lecznictwie wysyła bezpłatnie BIURO sprzedazy **OSKARA WOJNOWSKIEGO** specyfików Warszawa, plac Krasińskich 8, telefon 298-79.

NAŁĘCZÓW - ZDROJOWISKO

Tani sezon jesienny od 1 września
Za pobyt 21-dniowy zł. 285.-

Informacje: w Warszawie, ul. Mianowskiego 4. Tel. 870-42 od 9-2 i 5-7, lub w Nałęczowie Administracja Zakładu

WĘGIEL! WĘGIEL!

Z powodu zlikwidowania bocznic kolejowych przy ulicy Kolejnej przeniosłem **biuro i skład** na ul. **Rokicińska 28**, tel. 131-52 (vis-a-vis Szpitala Anny-Marji, tuż przy Monopolu Spirytusowym), gdzie mieszczą się obecnie nowozałożone bocznicę kolejowe.

Dostarczam nadal, jak dotychczas, **węgiel** we wszelkich ilościach znany ze swej **pięknosnorodnej jakości** z kopalń: „**Kazimierz**“, „**Juljusz**“, „**Mysłowice**“, i „**Modrzejów**“ oraz koks i drzewo opałowe

Józef Józefowicz, Rokicińska 28, tel. 131-52

Uwaga: Dojazd tramw. Nr. 10, 15 i 16. Przystanek tuż przy składach.

TERMOMETR OMEGA

NIE ZMYLI LEKARZA - URATUJE CHOREGO

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie“

Zeromskiego 74-76
66g Kopernika. Dojazd tramwajami: 5, 6, 8, 9 i 16

Ostatnie 2 dni!

„Porucznik Armand“

Nad program aktualności filmowe.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 po poł. W niedziele i święta o godz. 2 po poł., ostatni o godz. 10 wiecz. Ceny miejsce I. 1.25, II. 90 gr. III. 60 gr. Następnym program: „**POCHODNIA**“ potężne arcydzieło, osnute na tle Wielkiej Rewolucji. W rolach tytułowych: **Laura La Plante**, **John Boles**.

Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt. Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedzielę i święta bezwzględnie nieważne.

Bożyszcze kobiet, niezwykle aktor i fenomenalny śpiewak w jednej osobie: **RAMON NOVARRO** święci znowu tryumfy jako

Konkurs.

„Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na stanowisko architekta dzielnicowego. Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie według II st. służbowego pracowników miejskich (VI st. sł. pracowników państwowych) plus 15 proc. dodatek komunalny z wyrównaniem do kwoty ryczałtowej zł. 695.—

Wymagane kwalifikacje:

1. Obywatelstwo polskie,
2. nieprzekroczony 48 rok życia,
3. dyplom z ukończenia Wydziału architektury na Politechnice,
4. conajmniej 5-cio letnia praktyka w dziedzinie budownictwa nadziemnego,
5. prawo prowadzenia robót, wydane przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Oferty własnoręcznie napisane z dołączeniem odpisów świadectw oraz życiorysu należy nadsyłać do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności 14, pokój Nr. 41, do dnia 5 października 1931 r.

Magistrat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru kandydatów z pośród ubiegających się o wymienione wyżej stanowisko.

Łódź, dnia 26 września 1931 roku.

Magistrat m. Łodzi.

Komplety gimnastyczne p. prof. Janiny Szumlewskiej

rozpoczynają się z dniem 10 października w sali gimnastycznej gimn. p. **A. Skrzypkowskiej**, ul. Piotrkowska 187. Lekcje odbywać się będą w godzinach wieczorowych. Bliższych informacji udziela się telefonicznie codziennie w godzinach od 9—14. Telefon Nr. 122-83.

Tylko z pierwszej ręki zakupujcie opał!!!

Węgiel bezpośrednio z Warsz. T-wa Kopań „Kazimierz“ i „Juljusz“

Koks „Gothard“ i „Wolfgang“ dla centr. ogrzewań

Koks dla Młynów i celów kowalskich

Koks z koksowni Karwińskich dla celów odlewniczych

polecają se składów

Abramowicz i Wodzisławski Łódź, Killińskiego 66

bocznicą kolejową tel. 147-60.

Institut de Beauté ANNA RYDEL,

Śródmiejska 16, m. 7, tel. 169-92 (dawniej Cegielniana 19)

Godziny przyjęć dla Pań i Panów od 10—8. 24-6

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaż twarzy i ciała. Masaż odtłuszczający. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elekrolizą. Elektroterapia (Arsonwal galwanofaradyzacja). Kwarc. Solux. Helioterapija. Farbowanie włosów.

SZKOŁA KOSMETYCZNA zatwierdz. przez władze Państw.

Baczność, Łodzianki!

Znana mistrzyni cechu rosyjskiego i polskiego **F. GRYNBLAT**, która istnieje od 1902 r., chce dać możność szerokim warstwom społeczeństwa nauczenia się tak intratnego fachu, jakim jest krawiectwo i bieliźniarstwo, naucza kroju, szycia i modelowania teoretycznie i praktycznie (na materiałach) systemem szkół parzystych i angielskich. Cała nauka trwa 3 miesiące i kosztuje tylko 75 zł. Kończącym świadectwa. Za gruntowne nauczanie gwarantuję. Uwaga: Nauczam również bieliźniarstwa systemem szkół wiedeńskich. Dla niezamożnych ułg. **F. GRYNBLAT** Żeromskiego 9 pr. of. I p. m. 35.

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwalany towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.

TYLKO „OLLA“

MEBLE

nowoczesne, całe urządzenia, oraz pojedyncze sztuki własnego wyrobu, również wszelkie wyroby tapicerskie na dogodnych warunkach z długoletnią gwarancją poleca

Zakład Meblowy **I. Dreispiegel**, **AL. KOŚCIUSZKI** — i Tapicerski **36, róg Andrzeja.**

JASNEJ SŁONCA

PRAWDZIWA TYLKO w ORYGINALNYCH PUDEŁKACH. **UWAGA! ZAPRAWY NA WAGĘ** NIE WYRABIAMY, ODRZUCAJCIE JĄ JAKO FALSYFIKAT.

ZATWIERDZONA PRZEZ WŁADZE PAŃSTWOWE

SZKOŁA KOSMETYCZNA

D-ra **MARJI LEWINSONOWEJ**
Śródmiejska 27 (dawniej Cegielniana 6)

Wykłady i zajęcia praktyczne prowadzone są przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8

sława institut cosmeticque

Łódź, Piotrkowska 175. parter, m. 9. Tel. 1.3876

Właścicielka **Czesława Bornstejnówna** powróciła i stosuje najnowsze metody kosmetyczne. Godz. przyj. 610 | 2 i 4-8 w.

Do akt. Nr. 789-790/31	Do akt. Nr. 1590 1931	Do akt. Nr. 1220—31
Ogłoszenie. Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Zygmunt Gendaszewski, zamieszkały w Brzezinach, na zasadzie art. 1080 UPC. ogłasza, że dnia 14 października 1931 r. od g. 10 r. w Przyleku Małym gm. Popień odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ferdynanda Hampfa i składających się z inwentarza żywego i martwego oszacowanego na sumę zł. 1315.— Brzeziny, 23/9.31. Komornik Z. Gendaszewski	Ogłoszenie Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Ignacy Hermanowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11 Listopada 37a na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 14 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 56 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Markusa Nagla i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 980.— Łódź, 16.9.31. Komornik I. Hermanowski	Ogłoszenie Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Ignacy Hermanowski zamieszkały w Łodzi przy ul. 11 Listopada 37a na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cywiln. ogłasza że w dniu 8 października 1931 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Narutowicza 9 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szulima Ehrlicha i składających się z mebli i in. oszacowanych na sumę zł. 1510.— Łódź, 10.9.31 r. Komornik I. Hermanowski

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH

została przeniesiona na ul. **Zawadzką 15**
II p. front.
Polecam się nadal łaskawym względom Sz. Klientek
Dora Gordon Zandel

Dźwiękowe Kino

MIMOZA

KILINSKIEGO 17B

Ostatnie 2 dni!
najwsp. film dźwięk. w jęz. czeskim!
Jej chłopczyk
„Kdyż struny lkali”
Film pełen sentymentu, śmiały w ujęciu erotycznym pozbawiony pruderi i szablonu
w rolach **gi. Magda Sonja, Jaś Feher**,
oraz **sl. czeski skrz. Jerolaw Kocian**
Początek seansów: w dnie powszednie o g. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 2. Ostatni seans 9.15. Na pierwszy seans wszy stkie miejsca po 60 groszy. Następny program: „Koniec świata”,
Dramat miłosny i tragedia ludzkości
zagr. zagładę.

SZKOŁA KOSMETYCZNA, Anna Rydci, Łódź, Śródmiejska 16
169-92. Zatwierdzona przez Władze Państwowe, dając prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego — Wykłady prowadzone przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8

Gimnastyka zdrowotna, akrobatyka, plastyka, rytmika i tańce zdrowotne

Komplety prowadzone przez
p. prof. Segalę i p. B. Pogirównę
dla pań, panów, młodzieży i dzieci od lat 4, we wzorowo urządzonej sali gimnastycznej przy gimnazjum p. J. Aba, Zielona 10.
Informacje i zapisy przyjmuje kancelaria tegoż gimnazjum od 9—2 przed południem, tel. 122-12.
Lekcje rozpoczynają się 15 października.

Po 20 gr.

NAJLEPSZE CIASTKA

poleca
CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO
PRZEJAZD 1. TEL. 133-72 i 209-87

Do akt. Nr. 1675-31
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Tomasz Chorzelski zam. w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Al. I Maja 5 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Ejola-Lajby Cymermana i składających się z mebli i pianina oszacowanych na sumę zł. 3800.—
Łódź, 2/9 1931.
Komornik T. Chorzelski

Do akt. Nr. 1969 | 1931 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Tomasz Chorzelski zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 UPC. ogłasza, że dnia 6 października 1931 r. od g. 10 r. w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej 35 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Arona Diamanda i składających się z 52 tuzinów pończoch i skarpetek, 6-ciu paczek przędzy oraz szpulmaszyn oszacowanych na sumę zł. 1290.—
Łódź, d. 10.9.31 r.
Komornik T. Chorzelski

Do akt. Nr. 894/31
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, K. Susin, zamieszkały w Łodzi przy ul. Mielezarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 października 1931 roku, od godziny 10 rano, w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 52 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Rywena Kapelusznika i składających się z kasy ogniotrwałej i szafy mahoniowej oszacowanego na sumę zł. 450.
Łódź, 26.9.1931 r.
Komornik K. Susin

P. T.
Podajemy do łaskawej wiadomości Sz. Klienteli, iż z dn. 1 września r. b. uruchomiliśmy dział **towarów kolonialnych, ryb wędzonych** oraz wszelkiego rodzaju **owoców**.
Polecamy się łaskawym względom Sz. Klienteli, pozostając
z poważaniem
M. BERMAN
Skład Win i Delikatesów
Łódź, Piotrkowska 53, tel. 112-35

Najtańsze — najkorzystniejsze źródło zakupów.
Wątki watawne klejone do okien i balkonów odpowiedniej grubości i długości i gwarantowanej wagi oraz **watę różnokolorową** do okien w rolkach poleca w najdoskonalszym gatunku po cenach niezmiernie niskich
Mech. Fabr. Waty bygr. „SALUS” w Łodzi, Cegielniana 40, tel. 206-66 i 161-36
Proponujemy składom już obecnie zaopatrzyć się. Na żądanie ceny i wzory

Nigdzie taniej nie kupicie

Łóżka metalowe, Materace wszelkiego rodzaju, **Wózki dziecięce** w największym wyborze i t. p. poleca
najstarsza fabryka mebli żelaznych
J. B. Wołkowyski
Istnieje od 1896 r. Łódź, Narutowicza 11, tel. 187-70.

„RUF”
SKRÓCONA
KSIĘGOWOŚĆ
SZWAJCARSKA

Jest
najpraktyczniejszą i najprzejrzystszą metodą dającą
ok. 70% oszczędzenia pracy i czasu oraz codzienne bilanse
PRZEJŚCIE na tę metodę w każdej chwili możliwe.
Zaprowadzenie przyjmuje i bliższych informacji udziela
O. R. Pfeiffer
Łódź, Kopernika 57, Tel. 166-93.
Nowoczesne kartoteki dla meldunk. do Kasy Chorych „robotnicy” magazynów i składów
Zaprowadzenie też innych metod księgowości. Kontrola ksiąg handlowych. Sporządzenie bilansów. Dla małych przedsiębiorstw specjalna księgowość.

„ALBALIN”

pierwszorzędna emalia do podłóg, okien, mebli
LAKIERY, FARBY
Najlepsza maść do froterowania podłóg i odświeżania mebli
poleca
KOSEL i S-ka
PRZEJAZD 8
Filija Piotrkowska 98.

„SANATO”

Zakład Położniczo - Chirurgiczny
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
Oddział położniczo-ginekologiczny
Dr. med. Sz. Eigerowa
Dr. Reitler Kurjańska
Dr. med. J. Baum
Dr. med. W. Eychner
Cena porodu na II kl. wraz z zabiegami **200 zł.**
Opieka nad dźwiękiem
Dr. med. J. Polekow
Oddział chirurgiczny
Dr. med. M. Kantor, godz. przyjeź 1-2 pp.
Oddział oczny
Dr. med. J. Krausz, godz. przyjeź 11-12 w p.

SZKŁO

okienne, ogrodowe, katedralne, surowe, druciane, ornamentowe, kolorowe, djamenty, kit szklarski itp., lustro
szyby wystawowe oraz **ceglę szamotową** w najlepszych gatunkach
poleca
POLSKIE BIURO SPRZEDAŻY SZKŁA
Spółka akcyjna, Oddział w Łodzi dawn. **Fr. HANELT**, ul. Pusta 15/17, tel. 134-53.

Mydło

3

1. dobre
2. oszczędne
3. pachnące

TROJKA

12 w podwórzu 12 w podwórzu 12 w podwórzu 12 w podwórzu 12 w podwórzu 12 w podwórzu 12 w podwórzu

W tym miejscu miało być ogłoszenie fabryki mebli L. M. Tyrkeltub, Narutowicza 12 w **PODWÓRZU**. Firma powyższa ogłosiła wycofanie, gdyż uważając, że i tak wszystkim wiadomo, że tam są najtrwalsze meble, najwiękssy wybór i najniższe ceny.

Do akt. Nr. 2082 | 30 r
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Józef Tomaszewski zam. w Łodzi przy ul. Zachodniej 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że 9 października 1931 r. od g. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 125 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Samuela Fryde i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 600.—
Łódź, dn. 24.9.31.
Komornik J. Tomaszewski.

Do akt. Nr. 2573 | 1930
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Rafał Sakitari zamieszkały w Łodzi, przy ul. Karola 30 na zasadzie art. 1030 Ust. Post. C. ogłasza, że w dniu 6 października 1931 roku od godziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 241 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Jerzego Kolaczewskiego i składających się z budynku „Belgijska” z oszklonym dachem, szafy do nasion i kontuaru oszacowanych na sumę zł. 850.—
Łódź, 10.9.1931 r.
Komornik R. Sakitari

LECZNICA CHOROBCZU

ze stałymi łózkami
Dr. Donchina
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72 9546
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących. Godz. przyjeź od 9 1 i od 4—7/8

Kanarki-harcenské

czysto żółte tegorocz. legu od zł. 15.—
Samieчки rozplodowe od zł. 5.—
Żółty senegalskie. Papuzki falliste Rybki ozdobne. Klatki — Akwarja
Mieszankę dla kanarków
„Specjalną do śpiewu”
poleca: Zakład Zoologiczny **Maksymilian KENIG, Łódź** ul. Nawrot 43a.
P. S. Porady fachowe bezinteresownie

WĘGIEL

w plombowanych workach z dostawą do mieszkań. — Telefony:
185-51 maszkanie **151-06**
SKŁAD: ŻEROMSKIEGO 81

Dr. IGNACY MARGOLIS
OKULISTA
powrócił
Al. Kościuszki 9, tel. 165-17
przyjmuje od 1—2 i od 5—7

FUTRA

w wielkim wyborze wszelkiego rodzaju w surowym i gotowym stanie poleca

„Kamczatka”

19 PIOTRKOWSKA 19 Ceny **zniżone**
telef. 163-43.
Przyjmuje się wszelką kuśnierską robotę.

Idealny środek odżywczy z bananaów
Witaminy. Zdrowie. Siła.
Fabr. Courbevoie (Francja)

BANANIA

Do nabycia we wszystkich składach kolonialnych
Jener. Repr. na Polskę INDAR, WARSZAWA,
Długa 48, tel. 268-18.
Przedst. na Łódź:
B. Hendel, Łódź, Cegielniana 17.

OGŁOSZENIA DROBNE

Żarówki

do lampek na schody, na korytarze.
5-0 i 10-0 walfowe „VITA 5”
„VITA 10”
niezrównanej gwarantowanej
wytrzymałości poleca
Fabryka żarówek „ARGON”
Łódź, ulica Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.
Punkty sprzedaży: firma „Bristol”,
Piotrkowska 89, „Argon”,
Św. Anny 14, tel. 230-62.

NAUCZYCIELKA

z wyższym wykształceniem udziela
dorosłym lekcji języka polskiego
metodą skróconą. Szybkie postępy
zapewnione. Ceny przystępne. Te-
lefon 161-82 od 9—11 i 3—5 pp.

PARYŻANKA,

dypłomowana nauczycielka udziela
lekcji języka francuskiego, grama-
tyki, pomocy szkolnej, literatury,
konwersacji po cenach umiarkowa-
nych. Południowa 20, m. 20, w pod-
wórzu w lewej oficynie na parter-
rze. Tel. 150-12, od 3—5 pp.
2452—15

IRÈNE JARBLUM, DOCTEUR
DE L'UNIVERSITÉ DE PARIS
DONNE DES LEÇONS DE
FRANÇAIS KILIŃSKIEGO 43.

POSZUKIWANA

tutynowana freblanka (izr.) do pro-
wadzenia kompletu. Zgłaszać się
Żeromskiego 11 m. 7 w godz. od
11 do 1 i 3 do 5. 2557—1

Nadzwyczajna okazja!

W związku z reorganizacją

w Magazynie Mebli
Zjednoczonych Stolarzy i Tapicerów
Łódź, Piotrkowska 86, telef. 160-02
ceny na wszystkie meble
znacznie obniżono!

BUCHALTERJI

włoskiej i amerykańskiej oraz
pisanie na maszynie gruntownie
wyuczam za 25 zł. Skrócony
kurs w ciągu 1 miesiąca zł. 15.
Pisanie na maszynie za 3 ty-
godnie 6 zł. Udzielam również
korespondencji i arytmetyki han-
dlowej. Kilińskiego 50, poprz.
of. I piętro. 2091-2

BERLITZA

met. prawdziwa 7 rok szkolny.
Kursy języków obcych uznane
przez państwo. Konwersacja,
literatura, korespondencja han-
dlowa. Wykładają rodowici
Anglicy. Francuzi. Niemcy.
Włosi. Zapisy codziennie od 12.
do 1 i pół i od 5-ej do 9-ej
Piotrkowska 86, m. 9, front.
165—3

ENGLISH

conversation, literature, correspon-
dence, udziela Z. Fajnerzanka
(dypl. Tientsin) Lipowa 48 tel.
144-46. 2564—1

LEKCJE

niemieckiego, francuskiego, litera-
tury, konwersacji, pomoc w nauce
udziela rutynowana nauczycielka
(cudzoziemka) ceny przystępne (e-
wentualnie za pokój). Narutowicza
35 m. 15. tel. 213-80 2556-1

KOMPLET

dla dzieci od lat 3 — 7. N.
Rangiewicz. Zajęcia popoł. Zapi-
sany od 12 — 2, Aleja 1 Maja
nr. 3 m. 1.
Gimnastykę rytmiczną prowa-
dzi specjalistka. 576-1

Rury neonowe

ze szkła niepękającego „Py-
rex” w czterech kolorach za-
sadniczych oraz żółto-zielo-
nym zmiennie
w formie liter i ornamentów
2-u letnia gwarancja trwałości
poleca
Fabryka żarówek „ARGON”
Łódź, ul. Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?

Musisz ukończyć kursy korespon-
dencyjne im. Sekułowicza, War-
szawa, Żórawia 42. Wycuzają li-
stownie: buchalterji, rachunkowo-
ści, korespondencji, stenografji,
handlu, prawa, kaligrafji, dakty-
lografji, towaroznawstwa, języ-
ków, pisowni - gramatyki polskiej,
ekonomji. Żądajcie prospektów!

WZAMIAN

za angielski poszukuję dobrej kon-
wersacji niemieckiej. Of. sub. „Wy-
miana”. 2545—1

UWAGA!!!

Przyjęcia na uczelnie cze-
skie w ciągu 6 dni oraz na
wszelkie inne uczelnie zagra-
niczne załatwia **Biuro „Obroń-
ca”** Narutowicza 47 812-4

BUCHALTERJI

podwójnej nauczam gruntown-
nie (metodą praktyczną) w cią-
gu jednego miesiąca z gwaran-
cją za samodzielność. Adres:
Wólczajska 41, mieszk. 32.
2554-1

GERMANISTKA

dypłomowana przyjmie lekcję
języka niemieckiego za pokój i
utrzymanie w pierwszorząd-
nym domu. Sub. „Pierwszorzed
na siła”. 572-1

BUCHALTERJI

wycuzam za 30 zł. Koresponden-
cja handlowa. Pisania na ma-
szynie wycuzam za 10 zł. Biuro
„Kodekspol”, Cegielniana 25.
2549-1

Żarówki

do numerów domowych
3-y świecowe
„VITA 3”
niezrównanej gwarantowanej
trwałości
1.80 zł. za sztukę
poleca
Fabryka żarówek „ARGON”
Łódź, ulica Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.

KUPIĘ

ekazyjnie bibliotekę lub dzieła po-
szczególne treści powieściowej i na-
ukowej, z dziedziny bibliografji,
historji literatury itd. Wiadomość
u L. Tuwima, Łódź, ul. Piotrkow-
ska 17, 2 podwórze, m. 35. 2544-2

RADJO

Aparaty pierwszorządnych marek: Sachsenwerk, Philips, Telefunken i innych, detektory i wszelki radjosprzęt poleca tanio i dogodnie firma: **H. DRUTOWSKI**
Kilińskiego 70. Tel. 180-59

NIEMKA

(Reichsdeutsche) udziela konwer-
sacji i gramatyki, prowadzi lekcje
interesująco i zapewnia szybkie
postępy. Główna 41, m. 9, II piętro
front tel. 146-65. 2541—3

WZAMIAN

za pokój udziela lekcji gry fortepia-
nowej. Pianino ewentualnie własne.
Łaskawe oferty sub „Pianistka”
składać w admin. „Głosu Poranne-
go” 2530

Posady

POTRZEBNA

do pracy domowej zdolna dziew-
czyzna. Zgłoszenia Anny 21 m. 10.
2569—1

BUCHALTER

samodzielny przyjmie pracę wiecz-
rową w każdym przedsiębiorstwie
na skromnych warunkach. Oferty
sub „K. M. 13” 2526—3

MASZYNISTKA

na 4 godziny dziennie do biura
potrzebna. Oferty do „Głosu
Porannego” pod „Rutynowana”

„SWING”
Najdoskona-
lony nóż
XX wieku

DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI

walczyć będziemy przeciwko różnym nieuczciwym jednostkom, nie wspólnego z nami i zawodem naszym nie mającym, podszywającym się pod nazwę naszych zakładów i pod podobnie brzmiące nazwy wprowadzającym w błąd P. T. Klientów i przez niefa-
chowe wykonanie powierzonych im robót narażając na szwank
dobrą opinię naszych popularnych zakładów krawieckich i pra-
niczych garderoby i futer. Przeciwno wyżej wspomnianym wy-
stąpiłszy na drogę sądową. Uprzejmie prosimy o baczniejszą
uwagę na adres, nazwę, Nr. telefonu oraz znaku fabrycznego
naszej firmy.
FILJI NIE POSIADAMY.

Pogofowie Krawieckie KIERSZA
Wstąp ŻEROMSKIEGO 91. — Dzwon 163-30.

Kroczyni

do nowootwierają-
cej się pierwszo-
rządnej pracowni
sukien jako współ-
niczka poszukiwa-
na. — Oferty do
„Głosu” sub „Wy-
kwintny król.

ARNOLD HÖLLRIEGEL

ZBRODNIĄ POETY

Anglicy są obdarzeni najcudowniejszym zmysłem humoru

Niedawno w Londynie miała miejsce szczególnie interesująca i zabawna impreza: w auli London School of Economics przeprowadzono bardzo przykry proces przeciwko pisarzowi G. K. Chestertonowi. Był on oskarżony o straszne przestępstwo, polegające na tem, że „w perwersyjny sposób woli przeszłość od teraźniejszości“.

Należałem do ławy przysięgłych. (My przysięgli zapłaciliśmy bilety wejścia na cel dobroczynny). Poważny, wielki prawnik, sir Ernest Wild, syndyk Londynu, spełniał rolę sędziego. Młoda, bardzo elegancka miss Winifred Holtby, powieściopisarka, reprezentowała oskarżenie. Chesterton broił się osobiście.

Te rzeczy umieją Anglicy robić znakomicie: żartować w po ważnej formie.

Sprawa rozpoczęła się od głęboko uzasadnionego prawniczego plaidoyer. Oskarżycielka publiczna (w czarnej sukni, ni by Porcja) chciała przeprowadzić dowód prawdy, odczytując szereg fragmentów z dzieł Chestertona.

Sędzia (nie uśmiechając się): Muszę pani zwrócić uwagę, że oskarżony ma prawo żądać, a by pani, po przeczytaniu fragmentu, przeczytała całą książkę...

Oskarżycielka: Tak jest, mylordzie, jeśli pan przychyli się do takiej ewentualnej prośby oskarżonego. Na wszelki wypadek przed domem stoi wielki wóz ze wszystkimi dziełami Chestertona. Jeśli pan, mylordzie, weźmie odpowiedzialność za zatruwanie dusz obecnych tak występłą literaturą...

Nikt się nie śmiał. Nawet sze roka twarz oskarżonego pozostała bez ruchu. Jedynie jego brzuch kołysał się miarowo. Nie można przemilczeć, że wielki romantyk G. K. Chesterton posiada najpotężniejszy brzuch w Anglii.

— Czy oskarżony przyznaje się do winy?

G. K. Chesterton wstał. Nie wygląda, jak wieloryb. Bardziej bohatersko: jak lew morski.

Powiedział z zakłopotaniem:

— Jestem niewinny, mylordzie!

I usiadł z niewinną miną, jak gdyby nigdy conajmniej w tużynie swoich utworów nie sławił średniowiecznej przeszłości.

Oskarżycielka zerwała się, jak zraniona lwica:

Napisał pan, czy też nie, co następuje: „Postęp rozpoczął się nudą i w atmosferze nudy umrze...?”

Pochyliła się ciężko głowa winowajcy. Wniosek oskarżycielki domagał się poćwiartowania kołmi.

Na stole dziennikarskim stenografowano przebieg sprawy. Chciałbym posiadać stenogram bardzo młodego, ciemnoskórego, uzbrojonego w złote okulary dżentelmena, który pisał Bóg wie dla jakiej gazety w Madrasie lub Colombo.

Ten stenogram chciałbym posiadać i czytać go czasami, gdy w samotności ogarnia mnie melancholia; dyskusja była bowiem w najdoskonalszym tego słowa znaczeniu wesola!

Miss Porcja, raczej nieco lekka i zadzierzysta: usiłowała ona wywołać wrażenie, nazywając wciąż tego korpulentnego sławnego człowieka przestępcą, a czyniąc to ze śmiertelną powagą, której towarzyszyły dobre dowcipy. Naprzeciwko niej Chesterton, nietyle jak lew morski, ile jak otluszczony bernardyn, na którego szczeka pin czerek: bernardyn od czasu do czasu szczeknie w stronę wroga, ale naogół bawi się tylko, nie wykorzystując swej olbrzymiej przewagi. Między tymi nie równymi przeciwnikami subtelna, szlachetna głowa sędziego: humor w każdej zmarszczce i godność w każdej minie. Następnie świadek: zwyczajny profesor historii uniwersytetu londyńskiego, który miał zeznać, że dawne czasy były rzeczywiście gorsze, niż obecne.

— Niech świadek położy rękę na tej książce i przysięgnie: „Powień częściowo prawdę!“ Czy dawne czasy...

Profesor (czy można sobie wyobrazić, aby nasz profesor brał w takiej imprezie udział): Zaświadczam, że w nowszych czasach przynajmniej bezpieczeństwo obywatela większe jest, niż dawniej. Chyba, że ten obywatel musi akurat przechodzić przez Picadilly Circus podczas największego ruchu...

Najlepsza jest oczywiście mowa obrończa wielkiego dżaklektyka Chestertona. Nie przyznawał się do niczego, był niewinny, jak przesadnie tłusty baranek, ale wyśpiewał hymn pochwalny akurat na rzecz trzy nastego wieku, rycerskiego, katolickiego. On preferuje przeszłość? Czy już słyszał ktoś, a...

JERZY REISER Wskazówki kryzysowe

Pamiętaj zawsze, że twój dostawca przy dzisiejszym kryzysie musi być zadowolony, gdy mu wogóle cośkolwiek odkupujesz; żądaj bowiem, aby granicy przysięgi już z bezczelnością.

Staluj wszystkie zapłaty i cenniki następnie swego dostawcę odpowiedzialnym za przybycie towaru nie na czas; w ten sposób okażesz się najlepiej na wysokości czasów, opływających w nadmiar towarów.

Wmawiaj swoim klientom, że byłoby brudne i namiętne, gdyby poszli do twojej konkurencji, ponieważ jest tańsza od ciebie; w naszych ciężkich czasach i nie szczere słowa napewno spotkają się ze zrozumieniem i dzięki nim zyskasz wielu przyjaciół.

Przedstawiaj swoim klientom ich własne błędy, aby stawiali twoim towarem jaknajskromniejsze wymagania.

Jeśli ktoś ci się skarży, że nabrał go na cenę, to oświadczyć mu z całym spokojem, że żyjesz po to, aby zarabiać; twoja dzielność napewno zaimponuje.

Dostarczaj powoli — monitu punktualnie!

by on chwalił burżuazyjny, imperialistyczny wiek dziewiętnasty? Albo oświeceniowy osiemnasty? Albo wielkie czasy królowej Elżbiety? A może czasy greków, ubóstwiane przez wszystkich idiotów? Nie! Ale trzynasty wiek podoba mi się: to musi przyznać. W tym wieku rozkwitły niektóre ideały...

— Ale, mylordzie, pan'e i panowie, jeśli przypadkowo w czwartek wygram główny los na loterii, a w piątek, niestety, spadnę ze schodów i złamię nogę, poczem czwartek będzie mi się lepiej podobał, to czyż oznacza to zasadniczo że w perwersyjny sposób wolę przeszłość?!!

Porcja (ze śpiżową surowością): Czy oskarżony przyznaje, że jest autorem haniebnej książki: „Człowiek, który był czwartkiem“?

Przez sekundę kołysz się brzuch pisarza, którego ta prokuratorska megiera chciała poćwiartować. Ale po chwili Chesterton odgrywa dalej z poważną miną plaidoyer, zachowując pełną bystrość człowieka, który napisał nieprawdopodobnie rozsądne historyjki detektywne księdza Browna.

Jedno muszę powiedzieć: sławną w całym świecie szlachetność angielskiego wymiaru sprawiedliwości wyobrazałem sobie zawsze inaczej. Jeszcze nigdy nie słyszałem bardziej partyjnego i stronniczego resumé, niż wygłosił przewodniczący tego sądu. To prawda, że Chesterton usłyszał od niego kilka zdawkowych komplementów. Ale następnie poszczuł on nas, przysięgłych, z zimną

krwią na oskarżonego. Wpływanie na obecnych nie należy do kompetencji sędziego, ale...

— Ale, jeśli umiewinnicie oskarżonego, to przecież nigdy nie dowiedzie się, na jaką karę chciałbym go skazać!

Podczas faisy głosowania miarowo, siowo dając, atak sumienia. Jeśli winien, to czy preferowanie starych czasów jest perwersyjnym przestępstwem?

Coś mi uporeczywie mówi w duszy: to byłoby przestępstwem! Ale ten człowiek, G. K. Chesterton, nie jest winien doferowania czegoś niezdrowego nad zdrowe, lub też czegoś przeszłego po nad coś przyszłego i żywego.

Podniosłem rękę w zamiarach umiewinniających, ale mogłem z powodzeniem rękę nie podnosić. Olbrzymia większość przysięgłych umiewinniała Chestertona, na co ten potwór w skórze przewodniczącego sądu z zimną krwią oznajmił, że ta inteligentna ława przysięgłych uznała oskarżonego winnym.

Ale w rezultacie przewodniczący nie skazał go na powieszenie, lub rozszarpanie kołmi. Taka łagodność była mu obca. Skazał on nieszczęśliwą ofiarę wołającej o pomstę do nieba pomyłki sądowej na przeczytanie kolejno wszystkich książek Edgara Wallace'a.

G. K. Chesterton o kołyszącym się monumentalnym brzuchu kornie schylił głowę przed strasznym wyrokiem, jaki go spotkał, jako zdemaskowanego zdrajcę, który nie żywi sympatii dla naszych czasów.

Charlie Chaplin

odwiedził w Londynie apostoła wołności Indji, Mahatmę Gandhiego.

Poci austriacki na markach

Od lewej Piotr Rosegger—Johan Nestroy—Ferdynand Raymond

